

KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJVANJA

(prema Kurikulumima nastavnih predmeta)

3. razred osnovne škole

Katica Horvat i Sladana Kunić

OŠ Sveti Đurđ, 2021./2022.

KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJVANJA

3. razred osnovne škole

Ocenjivanje i praćenje učenika je proces koji se provodi tijekom cijele školske godine i treba biti rezultat kontinuiranog praćenja učeničkog rada.

Na početku školske godine treba napraviti inicijalni uvid u učenička znanja i sposobnosti kako bismo imali ishodišnu točku od koje ćemo nastaviti pratiti rad te na koju ćemo se moći referirati tijekom školske godine. Pomoću inicijalnog uvida uvidjet ćemo napredak učenika i lako ćemo ocijeniti učenika s obzirom na njegov osobni napredak.

Prilikom ocjenjivanja treba osigurati podjednake mogućnosti za učenike, poštovati učenikovu osobnost i dati svakom učeniku jednaku priliku.

Kriteriji praćenja i ocjenjivanja koji slijede izrađeni su prema *revidiranoj Bloomovoj taksonomiji znanja (1956.)* (*Andersen i Krathwohl, 2001.*). U *revidiranoj Bloomovoj taksonomiji znanja* za opis razina znanja koriste se glagoli umjesto imenica jer je mišljenje aktivan proces a obrazovni ciljevi do kojih se dolazi učenjem opisani su kao različiti oblici mišljenja.

Budući da je cilj školovanja priprema učenika za rješavanje problema s kojima će se susretati u svakodnevnom životu, za rješavanje tih složenih problema nije dovoljno dosjećanje i reprodukcija, nužno je razvijati njihove sveukupne potencijale. Stoga je važno poticati ih da koriste širok spektar intelektualnih sposobnosti.

Ciljevi učenja i ponašanja koja učenik koristi tijekom učenja razvrstani su u 3 kategorije koje su međusobno povezane i preklapaju se.

1. kognitivna (intelektualna sposobnost ili znanje ili mišljenje)
2. afektivna (osjećaji ili odnos ili stav)
3. psihomotorička (fizičke vještine ili ono što osoba može činiti)

Ovi kriteriji praćenja i ocjenjivanja učenika napisani su uvažavajući i referirajući se na Kurikulum za pojedine nastavne predmete te po ishodima svih šest nastavnih predmeta u 3. razredu. Kako su sami kurikulumski ishodi široko postavljeni i njihovo ostvarivanje predviđeno je na razini cijele nastavne godine, za njih nismo radile razradu elemenata vrednovanja koji će pratiti pojedinu ocjenu već smo elemente vrednovanja za svaku ocjenu određivale uz razradu svakog određenog ishoda.

Ocjena „negativan“ nije posebno razrađena kako bi se izbjegao niz nemotivirajućih, negativnih formulacija o učenikovu znanju, postignućima ili napredovanju. Predlažemo da se uz ocjenu negativan upiše formulacija „**učenik nije ostvario zadani ishod**, te u nastavku ishod koji nije ostvaren, npr. **odgovara na pitanja o zadanim tekstu.**“

Uz neke razrade ishoda u svim predmetima (npr. ishod: OŠ HJ B.3.3 Učenik čita prema vlastitome interesu te razlikuje vrste knjiga za djecu.) ne postoji kriterij za numeričko vrednovanje, već se ti ishodi prate isključivo pisano, u rubriku u imenu učenika. Isto tako, kada učenik/učenica ostvari neke od zadanih razreda ishoda koji pokazuju samoinicijativu i visoku motiviranost, predlažemo sljedeću formulaciju: *Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.*

PISANE PROVJERE

Prijedlog postotne skale za ocjenjivanje pisanih provjera

POSTOTAK	OCJENA
0 % – 50 %	nedovoljan (1)
51 % - 64 %	dovoljan (2)
65 % - 79 %	dobar (3)
80% - 90 %	vrlo dobar (4)
91% - 100 %	odličan (5)

Objašnjenje za računanje bodova prema navedenoj postotnoj skali na primjeru pisane provjere koja ima 24 boda.

ocjena nedovoljan – 0 – 11 bodova

$$51 \cdot 24 : 100 = 12.2 - \text{ocjena dovoljan} - 12 - 14 \text{ bodova}$$

$$65 \cdot 24 : 100 = 15.3 - \text{ocjena dobar} - 15 - 18 \text{ bodova}$$

$$80 \cdot 24 : 100 = 19.2 - \text{ocjena vrlo dobar} - 19 - 21 \text{ boda}$$

$$91 \cdot 24 : 100 = 21.8 - \text{ocjena odličan} - 22 - 24 \text{ boda}$$

broj bodova u provjeri

Nakon cjelogodišnjeg praćenja zadatok učitelja je donijeti zaključnu ocjenu. Ona nije niti treba biti aritmetička sredina pojedinačnih ocjena već se oblikuje temeljem svih prikupljenih informacija o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Kako se svi su elementi vrednovanja po svim nastavnim predmetima isprepliću, tako su i jednako vrijedni pri donošenju zaključne ocjene.

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRZOVNIH ISHODA

U NASTAVI HRVATSKOG JEZIKA, PRIRODE I DRUŠTVA, MATEMATIKE, LIKOVNE KULTURE, GLAZBENE KULTURE I TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE, šk. god. 2020./2021.

Naglasci vrednovanja

Naglasci vrednovanja stavljeni su na:

- procese učenja
- vrednovanje usmjereni na učenje
- ostvarivanje napretka i unapređivanju učenja i poučavanja
- suradnju i jačanje odgovornosti svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa
- osiguranje podjednakih mogućnosti za sve učenike

Kognitivne razine u vrednovanju

I. RAZINA - reproduktivno znanje

Najniža razina odnosi se na **reproduktivno znanje** temeljeno na memoriranju podataka, ali uključuje i *literarno razumijevanje* tj. reprodukciju zaključaka te objašnjenja izvedenih tijekom poučavanja ili pročitanih u literaturnim izvorima. To znači da će učenik moći, zahvaljujući pamćenju i jezičnim kompetencijama prepričati neki sadržaj, a da pri tome nužno ne dostigne razinu razumijevanja koncepta.

II. RAZINA - konceptualno razumijevanje

Razina **konceptualnog razumijevanja** uključuje konceptualno razumijevanje sadržaja, koje je rezultat ostvarenja konceptualne promjene i osnova je trajnog znanja. Do *konceptualnog razumijevanja* često se dolazi tek kad je potrebno primijeniti stečena znanja. Konceptualno razumijevanje uključuje proces generalizacije i apstraktnog mišljenja pri čemu se sažimaju značajke pojedinačnih primjera da bi se došlo do suštine koncepta. Primjena znanja zahtijeva da se osnova koju predstavlja literarno razumijevanje poveže s ostalim postojećim znanjem temeljem stvaranja konceptualnih poveznica te tako umreženo znanje postaje konceptualno, trajno znanje.

III. RAZINA – rješavanje problema

Rješavanje problema objedinjava više kognitivne razine (analiza, vrednovanje, stvaranje) Bloomove taksonomije (Forehand, 2005). Strategija rješavanja problema može se oslanjati na algoritamsku ili heurističku metodu. Primjena *algoritamske metode* rješavanja problema uključuje

poznavanje temeljnih činjenica, procesa i zakonitosti, koje učenik treba prepoznati i interpretirati na zadanom primjeru, kako bi znao odabrati i primijeniti odgovarajući algoritam. *Heuristička metodologija* podrazumijeva povezivanje zadanih uvjeta s poznatim činjenicama i usvojenim konceptima korištenjem prirodoznanstvene metode, uz neophodno integriranje znanja i primjenu kritičkog razmišljanja.

1. Vrednovanje za učenje

Osnovni cilj ovog pristupa vrednovanju je tijekom procesa poučavanja i učenja doći do informacija i dokaza o procesu učenja te interpretaciji tih informacija za unapređivanje procesa učenja učenika i poučavanja učitelja.

Vrednovanje **ZA učenje** tijekom procesa učenja – **procjena učitelja** temeljem koje i učitelj i učenici i roditelji dobivaju povratnu informaciju o tijeku i uspješnosti procesa učenja i smjernice za nastavak što uspješnijeg procesa učenja

- razgovor, pitanja i odgovori
- rasprava - vrednuju se izneseni argumenti
- riješenost nastavnih listića
 - rezultati online kviza
 - procjenjivanje rada na tekstu ili online sadržaju
- vrednovanje prema dogovorenim kriterijima
 - izrađenog modela i/ili crteža
 - zaključaka provedenog promatranja
 - izvedbe pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
 - izvješća o provedenom istraživanju
 - konceptualne i/ili umne mape ili drugog grafičkog organizatora znanja
 - mape učenja (portfolio učenika)
 - kraće pisane ili on-line provjere znanja
 - sudjelovanja u igri za učenje
 - sudjelovanja u igri uloga
- refleksije.

2. Vrednovanje kao učenje

Vrednovanje kao učenje temelji se na ideji da učenici vrednovanjem uče. Ovaj pristup vrednovanju podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz podršku učitelja kako bi se maksimalno poticao razvoj učenikova samostalnog i samoreguliranog pristupa učenju. To znači da učenik stječe kompetencije vezane uz kontrolu i svijest o vlastitom učenju i kvaliteti naučenog što je izuzetno važno za proces cjeloživotnog učenja. I u ovom pristupu nema brojčanih ocjena i spada u formativno vrednovanje.

Vrednovanje KAO učenje tijekom procesa učenja je **procjena učenika** o vlastitom učenju, korištenju strategija učenja, rezultatima učenja i kvaliteti naučenog što jednako onda mogu primijeniti i na vrednovanje drugih (vršnjačko vrednovanje)

- osvrt na izrađenu mapu učenja (portfolio učenika)
- izrada dnevnika učenja (prema uputama učitelja)
- rješavanje zadataka iz zbirki ili s dostupnih internetskih stranica
- samovrednovanje u domaćem i/ili školskom radu
- samovrednovanje grupnih projekata
- vršnjačko vrednovanje
- refleksije.

3. Vrednovanje naučenoga

To je sumativno vrednovanje koje se zbiva nakon procesa poučavanja i učenja (npr. na kraju obrade teme, na kraju godine) te rezultira brojčanom ocjenom.

Vrednovanje NAUČENOГ nakon procesa učenja (npr. na kraju obrade teme, na kraju godine) – **procjena učitelja** o rezultatima učenja i kvaliteti naučenog

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja (treba obuhvaćati sve tri kognitivne razine npr. I. 30%, II. 60%, III. 10%
 - prilagoditi težinu zadataka učenicima
 - problemski zadaci mogu biti i za učenika koji ima dovoljan
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanim protokolima
- obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjernicama i utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

HRVATSKI JEZIK

NASTAVNI PREDMET: HRVATSKI JEZIK

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik su:

- ✓ hrvatski jezik i komunikacija
- ✓ književnost i stvaralaštvo
- ✓ kultura i mediji.

Sadržaj vrednovanja u nastavnom predmetu su:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
- obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjernicama i utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Oblici vrednovanja naučenog su:

- usmene provjere, pisane provjere zadatcima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa;
- predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici,
- praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl.

Odnos vrednovanja prema elementima vrednovanja: Jezik i komunikacija – 60%, Književnost i stvaralaštvo – 30 %, Kultura i mediji – 10%

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA: HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD: OŠ HJ A.3.1. Učenik razgovara i govori tekstove jednostavne strukture.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije.	Samostalno i samouvjereno razlikuje svakodnevne situacije te svoj nastup prilagođava određenoj situaciji	Uz manje i kraće upute razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije.	Razlikuje samo poznate komunikacijske situacije, ne osjeća se slobodno u nepoznatim situacijama te u takvima traži pomoć.	Uz stalno navođenje i upute razlikuje samo osnovne svakodnevne komunikacijske situacije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „razlikuje svakodnevne komunikacijske situacije“ po zadanim elementima.
Govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.	Uspješno i bez pomoći govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.	Većinom uspješno i uz kratka navođenja govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak.	Djelomično govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak, s tim da ga je potrebno navoditi i poticati..	Prema predlošku te uz pomoć i dopunska pitanja i sasvim djelomično prepričava/govori kraći poznati i nekoliko puta uvježbani tekst prema pojednostavljenoj strukturi, služeći se jednostavnim rečenicama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „govori kraći tekst prema jednostavnoj strukturi: uvod, središnji dio, završetak“ po zadanim elementima.
Pripovijeda događaje nižući ih kronološki.	Razvrstava događaje kronološki te ih samostalno reda pravilnim redoslijedom u jasnu i logičku cjelinu	Pripovijeda događaje kronološki ih nižući te slijedeći smisao cjeline uz manje ispravke.	Uz navođenje i povremeni poticaj pripovijeda događaje kronološkim slijedom, ali sam teško uočava kronološki slijed.	Djelomično pripovijeda događaje nepreciznim i nepotpunim kronološkim slijedom uz stalno navođenje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pripovijeda događaje nižući ih kronološki“ po zadanim elementima.
Služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.	Lako i sigurno se služi novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom	Čineći manje, greške, služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom.	Služi se samo nekim novim riječima, već uvježbanim i naučenim, to jest višestruko ponavljanim, u skladu s temom.	Slabo se služi novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom, djelomično upotrijebi neke nove riječi u skladu s temom ukoliko ima predložak. Rijetko bogati rječnik u govoru.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „služi se novim riječima u skladu s komunikacijskom situacijom i temom“ po zadanim elementima.

U govornim situacijama samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil.	U samostalnom govornom nastupu, kao i govornim situacijama, razlikuje i primjenjuje stil, intonaciju i ton (upitne, usklične, izjavne rečenice, upravni govor u tekstu, stil u priči ili pjesmi lako prepoznaće, jednako u govoru i književnim tekstovima).	Većinom samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil u govornim situacijama.	Prepoznaće, ali ne primjenjuje uvijek niti prilagođava samostalno ton, stil i intonaciju. Tek uz navođenje relativno uspješno prilagodi stil, ton i intonaciju.	Ponavljajući za modelom djelomično prilagođava u govornim situacijama o ton, intonaciju i stil.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>govornim situacijama samostalno prilagođava ton, intonaciju i stil</i> “ po zadanim elementima.
Točno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i.	Točno, pravilno i razgovijetno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i, ali i nove riječi s kojima se prvi put susreće.	Izgovara česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i ponekad grijesći u nekim izgovorima.	Ponavljajući za modelom uspješno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i.	Teže razlikuje glasove č/č/dž/đ/ije/je i u oglednim i čestim riječima zbog nedovoljnog bogaćenja rječnika. Isključivo uz nekoliko ponavljanja za modelom uspješno reproducira poznate i česte riječi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>točno izgovara ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i</i> “ po zadanim elementima.
Pažljivo i uljudno sluša sugovornika ne prekidajući ga u govorenju.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				

ISHOD: OŠ HJ A.3.2. Učenik sluša tekst i prepričava sadržaj prepričanoga teksta.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Sluša tekst prema zadanim smjernicama: unaprijed zadana pitanja i upute.	Aktivno sluša tekst, pamti pitanja i upute te na njih točno i s lakoćom odgovara, što ukazuje na aktivno slušanje i pretvorbu slušanog u	Uspješno sluša tekst prema zadanim smjernicama, ponekad je pažnja pomalo nestalna, ali	Uz povremeno nestalnu pažnju sluša tekst prema zadanim smjernicama, ali je	Izrazito nestalne pažnje pri slušanju te je potrebno ponavljati zadana pitanja nakon slušanja, ili više puta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>sluša tekst prema zadanim smjernicama: unaprijed zadana pitanja i upute</i> “

	razumijevanje i povratne informacije	pamti upute i pitanja pri slušanju.	pitanja potrebno ponoviti.	ponoviti smjernice i tražiti od učenika da ih sam ponovi.	"po zadanim elementima."
Odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Samostalno i potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu	Točno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Odgovara na pitanja o slušanome tekstu uz stalno navođenje kratkim rečenicama.	Kratko i nepotpuno potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovara na pitanja o slušanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.
Postavlja pitanja o slušanome tekstu.	Inicira postavljanje pitanja o slušanome tekstu te ih produbljuje; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi brzo i točno.	Postavlja pitanja o slušanome tekstu; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi.	Postavlja jednostavna pitanja o slušanom tekstu; sluša i razumije jednostavniju uputu i postupa prema njoj.	Postavlja pitanja o slušanome tekstu prema predlošku, a ne samostalno; sluša i razumije jasnu i kratku uputu i postupa prema uputi uz navođenje i korak po korak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pitanja o slušanome tekstu</i> “ po zadanim elementima.
Prepričava poslušani tekst.	Samostalno i bez greške prepričava slušani tekst.	Prepričava poslušani tekst uz poneka navođenja.	Uz stalnu pomoć prepričava poslušani tekst.	Samostalno ne prepričava slušani tekst, tek nakon nekoliko primjera suučenika, uz navođenje, djelomično prepričava poslušani tekst.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepričava poslušani tekst</i> “ po zadanim elementima.
Izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih.	Samostalno izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih ili samostalno traži značenje u rječniku ili putem digitalne tehnologije.	U većoj mjeri izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih uz manja navođenja.	Izdvaja nepoznate riječi, ali ne prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta, tek ih nakon pojašnjenja upotrebljava.	Izdvaja nepoznate riječi ali i veći broj poznatih uvrštava pod nepoznate zbog siromašnog vokabulara. Ne prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i ne upotrebljava ih samostalno, tek uz poticaj.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izdvaja nepoznate riječi, prepostavlja značenje riječi na temelju sadržaja teksta i upotrebljava ih</i> “ po zadanim elementima

Izražava mišljenje o slušanome tekstu.	Slobodno i bez ikakvog navođenja izražava argumentira stavove o slušanome tekstu.	Uspješno izražava mišljenje o slušanome tekstu.	Izražava mišljenje o slušanom tekstu često ponavljajući tuđa mišljenja, samostalno izražavanje mišljenja često izostaje.	Izražava mišljenje o slušanome tekstu kratkim riječima, neprimjereno standardnom književnom jeziku (super, dobro, lijepo).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izražava mišljenje o slušanome tekstu“ po zadanim elementima.
Razumije ulogu i korisnost slušanja.	U potpunosti razumije ulogu i korisnost slušanja.	U većoj mjeri razumije ulogu i korisnost slušanja.	Djelomično razumije ulogu i korisnost slušanja.	Slabo razumije ulogu i korisnost slušanja, ne shvaća primjenjivost i korisnost zadanoga zadatka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „razumije ulogu i korisnost slušanja“ po zadanim elementima.

ISHOD: OŠ HJ A.3.3. Učenik čita tekst i pronađe važne podatke u tekstu.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike.	Uočava i samostalno iznosi grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike.	Uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike, uz potpitanja ih objašnjava.	Prepozna grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike.	Djelomično prepozna strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava grafičku strukturu teksta: naslov, tijelo teksta, ilustracije i/ili fotografije, rubrike“ po zadanim elementima.
Odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Točno i bez greške, potpunim rečenicama, odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Uspješno odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Uz poticaj i potpitanja odgovara na pitanja o pročitanome tekstu.	Kratko i nepotpuno odgovara na jednostavna pitanja o pročitanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „odgovara na pitanja o pročitanome tekstu“ po zadanim elementima.
Postavlja pitanja o pročitanome tekstu.	Bez predloška postavlja pitanja o pročitanome tekstu, postavljena pitanja pravilno su strukturirana i skladu s književnim standardnim jezikom.	Samostalno postavlja pitanja o pročitanome tekstu, ali je potrebno neka pitanja ispraviti.	Postavlja pitanja o pročitanome tekstu uz jasne smjernice (mjesto i vrijeme radnje i likovi, ali teže postavlja pitanja kritičkog promišljanja i uzročno-posljedičnih veza.	Isključivo uz predložak postavlja jednostavna pitanja o pročitanome tekstu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „postavlja pitanja o pročitanome tekstu“ po zadanim elementima.

Pronalazi važne podatke u tekstu.	Uspješno i lako pronalazi važne podatke u tekstu.	U većoj mjeri pronalazi važne podatke u tekstu.	Uz detaljne upute pronalazi važne podatke u tekstu.	Teže pronalazi važne podatke u tekstu, upute za to moraju biti jasne i jednostavne.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pronalazi važne podatke u tekstu“ po zadanim elementima.
Pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima.	Pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima	Pronalazi podatke u grafičkim prikazima i objašnjava ih uz dodatni poticaj.	Prepoznaće podatke u grafičkim prikazima, ali ih samostalno ne objašnjava.	Prepoznaće jednostavne podatke u grafičkim prikazima prema zadanom primjeru/predlošku.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pronalazi i objašnjava podatke u grafičkim prikazima“ po zadanim elementima.
Pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst.	Pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst, uočava eventualne greške i propuste te ih ispravlja	Popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst.	Uz upute popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst, ali uz navođenje ili slijedeće uputa.	I nakon ponovnog čitanja, teže popravlja razumijevanje pročitanog teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pojašnjava i popravlja razumijevanje pročitanoga teksta čitajući ponovo tekst“ po zadanim elementima.
Sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst.	Pravilno i točno sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst sažeto i jasno	Sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst. U prepričavanju potrebno više paziti na intonaciju i slaganje rečenica.	Prepričava tekst prema smjernicama, ali glavne misli teže samostalno uočava i sažima.	Ne sažima samostalno glavne misli, a tekst prepričava uz zadane natuknice i smjernice, često nabrajajući događaje, sve u jednoj rečenici.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „sažima (traži glavne misli) i prepričava tekst“ po zadanim elementima.
Prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku.	Prepoznaće i objašnjava nepoznate riječi te pronalazi njihova značenja na temelju sadržaja teksta i u rječniku. Pomaže u tome i suučenicima	Prepoznaće i razlikuje nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku.	Prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje u rječniku.	Prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje u rječniku uz pomoć i upute kako se snalaziti u rječniku, ili uz pomoć suučenika.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaće nepoznate riječi i pronalazi njezino značenje na temelju sadržaja teksta i u rječniku“ po zadanim elementima.

ISHOD: OŠ HJ A.3.4. Učenik piše vođenim pisanjem jednostavne tekstove u skladu s temom.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
----------------	---------	------------	-------	----------	------------

Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi.	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi, kreativno, gramatički i pravopisno pravilno.	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi uz poticaj ili manje greške (nabranjanje ili korištenje istih riječi pri početku većine rečenica).	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi uz zadane smjernice i upute.	Piše jednostavne tekstove prema zadanoj temi uz jasne i jednostavne upute i pojednostavljene zadatke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše jednostavne tekstove prema zadanoj ili slobodno odabranoj temi“ po zadanim elementima.
Piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem).	Samostalno i bez traženja pomoći piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem).	Većinom samostalno i gotovo bez pomoći piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem i zamišljanjem)	Povremeno piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem te ponekad zamišljanjem uz dodatna pojašnjenja).	Uz stalnu pomoć i opetovane greške piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, ali ne i zamišljanjem i predočavanjem).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše prema predlošcima za uvježbavanje pisanja (neposrednim promatranjem, zamišljanjem, predočavanjem)“ po zadanim elementima.
Piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	U potpunosti piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak) točno i pravilno.	Piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak) uglavnom samostalno i točno, uz manje greške u strukturi.	Uz dobro razrađen plan pisanja i odgovarajuću povratnu informaciju od učitelja piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	Prema zadanom predlošku i uz stalna ispravljanja i nadgledanja piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše vođenim pisanjem pisani sastavak prepoznatljive trodijelne strukture (uvod, glavni dio, završetak)“ po zadanim elementima.
Piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak.	Uspješno piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka, pisani sastavak.	Piše različite kratke tekstove: čestitka i/ili pisani sastavak.	Piše samo neke kratke tekstove: čestitka/pisani	Isključivo uz predložak ili dobro sastavljen plan/koncept piše kratak tekst (sastavak).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše različite kratke tekstove: čestitka, kratka e-poruka,

			sastavak uz dodatna pojašnjenja.		<i>pisani sastavak</i> po zadanim elementima.
Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju.	Provjerava i ispravlja u okviru svog znanja i vladanja sadržajima pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju, ali isto tako prepoznaže i razlikuje te pojašjava određene greške u čitanju i pisanju kod suučenika.	Provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju uz zadane smjernice od strane učitelja.	Pokušava provjeriti pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju, ali djelomična uspješnost se postiže čineći navedeno prema zadanim predlošku ili primjeru ostalih suučenika.	Samostalno prilično teško provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju. Razina znanja ne omogućuje primjenu istog jer je izrazito slaba razina znanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „provjerava pravopisnu točnost i slovopisnu čitkost u pisanju“ po zadanim elementima.
Piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvečanice, zanimanja).	Aktivno i svakodnevno te s lakoćom piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvečanice, zanimanja).	Većinom točno i pravilno piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvečanice, zanimanja).	Uglavnom piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvečanice, zanimanja), ali dosta često ne razlikuje glasove č i č, ili đ i đ te ije i je. Prijepisi umanjenica i uvečanica su uspješni, ali u samostalnom izvođenju istih prilično grijesi.	Prepisuje ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvečanice, zanimanja), ali i u prijepisu često grijesi. Umanjenice i uvečanice rijetko izvodi samostalno i pravilno.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše ogledne i česte riječi koje su dio aktivnoga rječnika u kojima su glasovi č, č, dž, đ, ije/je/e/i (umanjenice, uvečanice, zanimanja)“ po zadanim elementima.
Piše veliko početno slovo: imena ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora, ustanova u užem okružju; imena knjiga i novina.	Razumije pravila i točno ih primjenjuje u pisanju velikog početnog slova.	Uz poneke greške, koje pri ukazivanju na njih uklanja, piše veliko početno slovo.	Povremeno točno piše veliko početno slovo zbog nedovoljne uvježbanosti ili poimanja pravila o pisanju velikog slova.	Ponavlja greške u pisanju velikoga slova što pokazuje nedovoljnu usvojenost pravila i primjenu istoga (neshvaćanje) u pisanju velikog početnog slova.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „piše veliko početno slovo: imena ulica, trgova, naseljenih mjesta, voda i gora, ustanova u užem okružju; imena knjiga i

					<i>novina</i> “ po zadanim elementima.
Primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena.	Slobodno i jasno primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena. Usvojena znanja primjenjuje na nova i samostalno ih produbljuje.	Prema poznatim primjerima primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena.	Prepoznaće i ponekad točno primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena, ali je potrebno ispravljanje i ponavljanje pravila i uputa.	Uglavnom ne primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena, uz navođenje ih piše djelomično uspješno.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje pravilo pisanja čestih višerječnih imena</i> “ po zadanim elementima.
Piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Točno i pravilno te bez greške piše dvotočku i zarez u nabrajanju	Uz povremene greške piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Relativno uspješno uz dobro pojašnjen zadatak i slijedeći primjer piše dvotočku i zarez u nabrajanju.	Povremeno piše dvotočku i zarez u nabrajanju, ali ih često nepravilno koristi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše dvotočku i zarez u nabrajanju</i> “ po zadanim elementima.

RAZRADA ISHODA

ODLIČAN

VRLO DOBAR

DOBAR

DOVOLJAN

NEDOVOLJAN

ISHOD: OŠ HJ A.3.5. Učenik oblikuje tekst služeći se imenicama, glagolima i pridjevima, uvažavajući gramatička i pravopisna pravila.

Uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Uočava i razlikuje glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima i daje svoje primjere.	Uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Prepoznaće neku od glagolskih radnji, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Djelomično prepoznaće neku od glagolskih radnji, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava glagolsku radnju, stanje ili zbivanje na oglednim primjerima</i> “ po zadanim elementima.
Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku.	Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku, samostalno ih smislja i pridaje imenicama.	Piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku uz povremeno pojašnjenje zadatka.	Prema uputama i metodom razvrstavanja piše pridjeve uz imenice da bi ostvario zadatak, ali ne i da bi	Samo prema predlošku prepisuje iz primjera pridjeve uz zadane imenice kako bi izvršio zadatak, ali ne i da bi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše pridjeve uz imenice da bi stvorio življu i potpuniju sliku</i> “ po zadanim elementima.

			stvorio živlu i potpuniju sliku.	stvorio živlu i potpuniju sliku.	
Prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Prepoznaće, razlikuje i objašnjava glagole i pridjeve na svim zadanim primjerima.	Prepoznaće i razlikuje glagole i pridjeve na zadanim primjerima,	Prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Djelomično prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće glagole i pridjeve na oglednim primjerima</i> “ po zadanim elementima.
Prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Prepoznaće, razlikuje i objašnjava sve umanjenice i uvećanice u tekstu.	Prepoznaće i razlikuje umanjenice i uvećanice u tekstu.	Prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Djelomično prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće ogledne i česte umanjenice i uvećanice</i> “ po zadanim elementima.
Razlikuje jesnu i niječnu rečenicu.	Razlikuje i objašnjava jesnu i niječnu rečenicu	Prepoznaće i razlikuje jesnu i niječnu rečenicu.	Prepoznaće jesnu i niječnu rečenicu.	Djelomično prepoznaće jesnu i niječnu rečenicu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje jesnu i niječnu rečenicu</i> “ po zadanim elementima.

ISHOD: OŠ HJ A.3.6. Učenik razlikuje uporabu zavičajnoga govora i hrvatskoga standardnog jezika s obzirom na komunikacijsku situaciju.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.	Prepoznaće, uočava i pojašnjava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.	Uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom.	Prepoznaće uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom ukoliko su poznati ili daje primjer.	Prepoznaće uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma (poznate primjere) ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom (poznata komunikacija i poznate fraze/izrazi).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>uočava uvjetovanost uporabe zavičajnoga idioma ili hrvatskoga standardnog jezika komunikacijskom situacijom</i> “ po zadanim elementima.
Istražuje u mjesnim knjižnicama i zavičajnim muzejima tekstove vezane uz jezični identitet i baštinu.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju..				

Prepozna je jezične
dokumente i spomenike kao
kulturnu baštinu
mjesta/zavičaja.

Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARnim DOKUMENTIMA: KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

ISHOD: OŠ HJ B.3.1. Učenik povezuje sadržaj i temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta koristeći se bogatim rječnikom i složenijim rečenicama.	Iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Uz poticaj kratkim rečenicama iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Uz poticaj i prema primjerima suučenika iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „iskazuje misli i osjećaje nakon čitanja književnoga teksta“ po zadanim elementima.
Prepoznaće temu književnoga teksta.	Prepoznaće i samostalno određuje temu književnoga teksta	Prepoznaće i uz manju pomoć određuje temu književnoga teksta.	Prepoznaće temu književnoga teksta.	Uz pomoć i navođenje prepoznaće temu književnoga teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaće temu književnoga teksta“ po zadanim elementima.
Povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Uspješno povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	U većoj mjeri povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Uz primjere ili pojašnjena i dodatna pitanja povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Teško ili jako slabo povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „povezuje temu književnoga teksta s vlastitim iskustvom“ po zadanim elementima.
Navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Navodi i dovodi u vezu sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Povremeno, sljedeći primjer, navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Jako rijetko navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „navodi sličnosti i razlike između sadržaja i teme književnoga teksta i vlastitoga životnog iskustva“ po zadanim elementima.
Uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika.	Uspješno i bez pomoći uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika.	Uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika uz manja pojašnjenja.	Uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika uz jasne upute prije izvođenja zadatka.	Iznosi osjećaje nakon čitanja teksta koristeći jednu ili dvije riječi, ali uz poticaj suučenika i/ili učitelja/ice, pozitivno reagira.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uspoređuje misli i osjećaje nakon čitanja teksta sa zapažanjima ostalih učenika“ po zadanim elementima.

Prepoznaće etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaće, razlikuje i objašnjava etičke vrijednosti teksta	Prepoznaće i uspoređuje etičke vrijednosti teksta.	Prepoznaće etičke vrijednosti teksta.	Povremeno prepoznaće etičke vrijednosti teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće etičke vrijednosti teksta</i> “ po zadanim elementima.
---------------------------------------	--	--	---------------------------------------	---	--

ISHOD: OŠ HJ B.3.2. Učenik čita književni tekst i uočava pojedinosti književnoga jezika.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta.	Prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta ili stvara samostalni izraz za zadanu temu.	Prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta uz manje nadopune ili preoblikovanja u gramatički pravilnu rečenicu.	Prepoznaće temu književnoga teksta, ali ju teže samostalno izdvaja.	Teže samostalno prepoznaće temu književnoga teksta, tek uz navođenje i pomoć.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće i izdvaja temu književnoga teksta</i> “ po zadanim elementima.
Prepoznaće redoslijed događaja.	Prepoznaće, izdvaja i nabraja redoslijed događaja te samostalno formira rečenice	Prepoznaće redoslijed događaja i izdvaja ga i nabraja.	Prepoznaće redoslijed događaja uz dodatna navođenja.	Uz pomoć djelomično prepoznaće redoslijed događaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće redoslijed događaja</i> “ po zadanim elementima.
Povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.	Samostalno i bez pomoći povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.	U većoj mjeri samostalno i uspješno povezuje likove s mjestom i vremenom radnje	Uz pomoć povezuje likove s mjestom i vremenom radnje.	Uz dodatna pitanja ili primjer povremeno povezuje likove s mjestom ili vremenom radnje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje likove s mjestom i vremenom radnje</i> “ po zadanim elementima.
Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru.	Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru te ih dovodi u vezu s ostalim likovima i radi usporedbe.	Opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru.	Opisuje likove prema izgledu i ponašanju, ali pokazuje potrebu za pomoći u tome ili	Isključivo uz pomoć opisuje likove prema izgledu i povremeno ponašanju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje likove prema izgledu, ponašanju i govoru</i> “ po zadanim elementima

			traži ponavljanje uputa.		
Uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu.	Samostalno i bez dodatnog pojašnjenja uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu.	Uočava ritam i rimu u poeziji za djecu, ali Usporedbu je potrebno dodatno pojasniti ili prikazati primjer ili pobliže odrediti pitanjem (S čime pjesnik uspoređuje...?)	Prepoznae ritam i rimu, ali ne i usporedbu u poeziji za djecu.	Prepoznae ritam u poeziji za djecu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu“ po zadanim elementima.
Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi.	Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi te objašnjava njihovu uporabu (naglašavanja određenom dijelu pjesme).	Uočava ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi.	Prepoznae ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi ukoliko se na to ukaže.	Prepoznae ponavljanja u stihu, strofi ili pjesmi ukoliko se na to ukaže.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava ritam, rimu i usporedbu u poeziji za djecu“ po zadanim elementima.
Uočava pjesničke slike.	Uočava i razlikuje pjesničke slike te ih razvrstava.	Uočava pjesničke slike.	Prepoznae pjesničke slike, ali ih samostalno ne razlikuje po vrsti, tek uz primjer i pojašnjenja.	Prepoznae uočljive pjesničke slike ukoliko se na to ukaže.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava pjesničke slike“ po zadanim elementima.
Uočava emocionalnost i slikovitost teksta.	Uočava emocionalnost i slikovitost teksta.	Uočava slikovitost teksta.	Djelomično uočava slikovitost teksta.	Teže uočava slikovitost teksta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava emocionalnost i slikovitost teksta“ po zadanim elementima.

Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost.	Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost.	Uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost na zadanom primjeru i uz potpitanja.	Prepozna je ritmičnost poetskog izraza.	Djelomično prepozna je ritmičnost poetskog izraza.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava posebnost poetskog izraza: slikovitost, zvučnost i ritmičnost“ po zadanim elementima.
---	---	---	---	--	---

ISHOD: OŠ HJ B. 3.3. Učenik čita prema vlastitome interesu te razlikuje vrste knjiga za djecu.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz.	Razlikuje i razvrstava slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz.	Razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz.	Razlikuje slikovnicu od zbirke pjesama, ali teže razlikuje zbirku priča, dječji roman, basnu i igrokaz.	Prepozna je slikovnicu i zbirku pjesama. Zbirku priča, dječji roman, basnu i igrokaz prepozna je uz dodatna pojašnjenja i upute.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „razlikuje slikovnicu, zbirku pjesama, zbirku priča, dječji roman, basnu, igrokaz“ po zadanim elementima.
Razvija čitateljske navike kontinuiranim čitanjem i motivacijom za čitanjem različitih žanrova.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Izrađuje popis pročitanih knjiga.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Objašnjava razloge vlastitoga izbora knjiga za čitanje.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Preporučuje ostalim učenicima knjige koje je pročitao i koje su mu bile zanimljive.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Sudjeluje u radionicama za poticanje čitanja u školskoj knjižnici.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju..				

ISHOD: OŠ HJ B.3.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja	Uspješno se i samostalno koristi jezičnim vještinama,	Koristi se jezičnim vještinama, aktivnim	Povremeno se koristi aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima	Djelomično i uz pomoć se koristi aktivnim rječnikom i temeljnim	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „koristi se jezičnim vještinama,

kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.	aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje.	rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost i originalnost.	radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost.	znanjima (koji su prilično siromašni) radi oblikovanja uradaka.	<i>aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje“ po zadanim elementima.</i>
Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.	Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska.	Istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska uz unaprijed osigurane materijale i vođenje kroz istraživanje.	Povremeno uz poticaj istražuje i eksperimentira na temi koja mu je bliska.	Rijetko istražuje i eksperimentira na temi koja mu je bliska.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom i temeljnim znanjima radi oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje“ po zadanim elementima.
Stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Stvara neke od individualnih uradaka:, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Prema predlošku stvara neke od individualnih uradaka:, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip.	Uz pomoć i predložak piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu i crta strip.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „stvara različite individualne uratke: stvara na dijalektu/mjesnom govoru, piše i crta slikovnicu, glumi u igrokazu, stvara novinsku stranicu, piše pismo podrške, crta naslovnicu knjige, crta plakat, crta strip“ po zadanim elementima.
Razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				

--	--

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARnim DOKUMENTIMA: KULTURA I MEDIJI

ISHOD: OŠ HJ C 3.1. Učenik pronalazi podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi učenika.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Prepoznaće različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.	Prepoznaće, razlikuje i koristi različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama	Prepoznaće i razlikuje različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama.	Prepoznaće različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu.	Teže samostalno prepoznaće različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu, ali uz više ponavljanja ih pravilno razvrstava.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće različite izvore informacija: digitalni udžbenici, tekstovi u zabavno-obrazovnim časopisima i knjigama za djecu te na obrazovnim mrežnim stranicama</i> “ po zadanim elementima.
Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi te daje primjere uporabe	Pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Pronalazi podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Rijetko pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi</i> “ po zadanim elementima.
Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.	Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi, te prenosi tekst u druge oblike ili medije.	Uz dodatna pojašnjenja izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi,	Izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi.	Prema zadanom primjeru izdvaja važne podatke iz teksta i razvrstava ih prema uputi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pronalazi i kombinira podatke iz različitih izvora primjerenih dobi</i> “ po zadanim elementima.

ISHOD: OŠ HJ C 3.2. Učenik razlikuje tiskane publikacije primjerene dobi i interesima.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke.	Razlikuje i razvrstava knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke	Razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke.	Prepozna je i povremeno razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, i reklamne letke.	Prepozna je knjige, udžbenike, časopise i plakate.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „razlikuje knjige, udžbenike, časopise, plakate, strip, brošure, reklamne letke“ po zadanim elementima.
Samostalno i redovito čita tekstove u književnim i zabavno-obrazovnim časopisima za djecu i iskazuje mišljenje o njima.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Čita stripove i razlikuje ih od ostalih tiskanih medijskih tekstova.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Stvara kroz igru vlastite uratke potaknute određenim medijskim sadržajem.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				

ISHOD: OŠ HJ C.3.3. Učenik razlikuje kulturne događaje koje posjećuje i iskazuje svoje mišljenje o njima.	
RAZRADA ISHODA Posjećuje kulturne događaje i sudjeluje u njima.	ODLIČAN Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.
Iskazuje svoje mišljenje o kulturnome događaju (atmosferi, raspoloženju).	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.
Razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.
Izdvaja što mu se sviđa ili ne sviđa u vezi s kulturnim događajem.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju..
Izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom ili kratkim tekstom.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.

LIKOVNA KULTURA

NASTAVNI PREDMET: LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 3. razredu osnovne škole organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

- **Slika, igra, priča:** učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).
- **Vidljivo-nevidljivo:** učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).
- **Priroda i oblik:** učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).
- **Prostor u kojem boravim:** učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

Izborne teme:

- **Zajedno smo različiti:** učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.
- **Umjetnost i zajednica:** učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primjenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A.3.1. Obvezni likovni pojmovi:

Obvezni likovni pojmovi:

- **Značenje crta:** obrisne i gradbene crte.
- **Boja:** Tonsko stupnjevanje. Tonsko i kolorističko izražavanje. Komplementarni kontrast.
- **Ploha:** otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).
- **Crtačka, slikarska i plastička tekstura.**
- **Masa i prostor:** različiti odnosi mase i prostora; reljef.
- **Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija).**

Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:

- osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti)
- sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja
- sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije).

A.3.2. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- ✓ *Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš.*
- ✓ *Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.*
- ✓ *Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijска folija, kaširani papir (papir mâché).*
- ✓ *Grafički: monotipija, kartonski tisak.*

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene.

*Domena **Stvaralaštvo i produktivnost** polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja:*

- *stvaralaštvo (stvaralački proces) i*
- *produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju).*

Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju.

Odgajno obrazovni ishodi domena Doživljaj i kritički stav te Umjetnost u kontekstu vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

- *stvaralaštvo (stvaralački proces)*
- *stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)*
- *prepoznaće učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.*

Načini praćenja su: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Likovnu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Likovna kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeni razvrstavanje postignuća od ocjene odličan do ocjene dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Likovna kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, naša preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

Broj ocjena za pojedini likovni rad može varirati ovisno o načinu kako je osmišljen sat. U svakom radu najčešće se vrednuje i element stvaralaštvo i element produktivnost, no ukoliko je sat drugačije osmišljen može se vrednovati samo element stvaralaštvo na temelju npr. skice ili element produktivnost ukoliko je rad osmišljen kao vježba kojom se usvajaju određena tehnička znanja (npr. miješanje boja). Ukoliko se likovni rad realizira tijekom više sati, na prvom satu može se vrednovati stvaralaštvo na temelju skice ili ideje koja se vidi u započetom radu, a na slijedećem satu mogu se vrednovati i stvaralaštvo i produktivnost jer se na temelju dovršenog rada vidi i kako se ideja razvila i kako je realizirana. Element doživljaj i kritički stav također se može vrednovati na

svakom satu; prilikom razgovora o radovima, procesu rada i/ili umjetničkim djelima. No, također se ovisno o tome kako je proces rada zamišljen može vrednovati samo na nekim satima.

STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST					
ISHOD: OŠ LK A.3.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.					
RAZRADA ISHODA:	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama – slobodne asocijacije na temelju poticaja.	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama – slobodne asocijacije na temelju poticaja.	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: - likovni jezik - iskustvo usmjerenog opažanja – doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama	Učenik ponekad likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite doživljaje i sadržaje. Ne koristi likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije.	Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem ne interpretira različite doživljaje i sadržaje. Ne koristi likovni jezik i udaljene slobodne asocijacije.
Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju. Obvezni likovni pojmovi: Značenje crta: obrisne i gradbene crte. Boja: Tonsko stupnjevanje. Tonsko i kolorističko izražavanje. Komplementarni kontrast. Ploha: otisak, matrica, pozitiv – negativ; različite vrste površina	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju. Slobodno vlada i primjenjuje znanja o obveznim likovnim pojmovima: - obrisne i gradbene crte - zonsko stupnjevanje i kolorističko izražavanje - komplementarni kontrast - otisak, matrica, pozitiv – negativ; - različite vrste površina (umjetnička djela i okolina).	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da kreće od doživljaja cjeline prema detalju, ali ponekad potrebno ponoviti i pojasniti likovni zadatak. Većinom uspješno vlada likovnim pojmovima: - obrisne i gradbene crte - zonsko stupnjevanje i kolorističko izražavanje	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi likovni jezik tako da, uz poticaj i češće ponavljanje zadatka, kreće od doživljaja cjeline prema detalju Prepoznaje, ali ne razlikuje sve obvezne likovne pojmove: - obrisne i gradbene crte - zonsko stupnjevanje i kolorističko izražavanje		

<p>(umjetnička djela i okolina).</p> <p>Crtačka, slikarska i plastička tekstura.</p> <p>Masa i prostor: različiti odnosi mase i prostora; reljef.</p> <p>Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija).</p> <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) -sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja -sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije). 	<ul style="list-style-type: none"> - crtačka, slikarska i plastička tekstura - različiti odnosi mase i prostora; reljef. <p>Omjer veličina likova i masa; ravnoteža (simetrija i asimetrija).</p> <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) - sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili s sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja - sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije). 	<ul style="list-style-type: none"> - komplementarni kontrast - otisak, matrica, pozitiv – negativ; - različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na neke od poticaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) - sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja - sadržaji iz svakodnevnog života i neposredne okoline (informacije). 	<ul style="list-style-type: none"> - komplementarni kontrast - otisak, matrica, pozitiv – negativ; - različite vrste površina (umjetnička djela i okolina). <p>Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na neke od poticaja uz dodatna pojašnjenja likovnog zadatka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobni sadržaji (osjećaji, misli, iskustva, stavovi i vrijednosti) - sadržaji likovne/vizualne umjetnosti ili sadržaji/izraz drugih umjetničkih područja - sadržaji iz svakodnevnog života i 	
--	--	---	---	--

			neposredne okoline (informacije).		
ISHOD: OŠ LK A.3.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.					
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.	Učenik samostalno istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka te istraženo primjenjuje na svome likovnome radu.	Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka.	Učenik istražuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog uratka postupno i prema unaprijed određenom planu rada uz pomoć učitelj/ice.	Uz pomoć učitelja učenik koristi likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog rada.	Ni uz pomoć učenik ne uporabljuje likovne materijale i postupke u svrhu izrade likovnog rada.
Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.	Uočava, izražava i primjenjuje na svome likovnome radu osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.	Uočava i izražava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi.	Uočava osobitosti likovnih materijala i postupaka pri njihovoj upotrebi, ali ih, ovisno o tehnici, teže izražava.		
Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	Demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	Demonstrira neke od finih motoričkih vještina (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).	Teže demonstrira fine motoričke vještine (preciznost, usredotočenje, koordinacija prstiju i očiju, sitni pokreti).		
zzzzUčenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel,	Učenik koristi većinu predloženih likovnih materijala i tehnika sigurno i lako: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš.	Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika: Crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš. Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel,	Učenik koristi samo neke od predloženih likovnih materijala i tehnika, s tim da uvijek preferira onu tehniku u kojoj se najslobodnije izrazi:		

<p>flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.</p> <p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijkska folija, kaširani papir (papir mâšé).</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>	<p>Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.</p> <p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijkska folija, kaširani papir (papir mâšé).</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>	<p>flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.</p> <p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijkska folija, kaširani papir (papir mâšé).</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>	<p>Crtički: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš, pero, kist, lavirani tuš.</p> <p>Slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, flomasteri, kolaž papir, kolaž iz časopisa.</p> <p>Prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali, aluminijkska folija, kaširani papir (papir mâšé).</p> <p>Grafički: monotipija, kartonski tisak.</p>	
--	---	--	--	--

ISHOD: OŠ LK A.3.3. Učenik u vlastitome radu koristi tehničke i izražajne mogućnosti novomedijskih tehnologija.

RAZRADA ISHODA:	ODLIČAN		
Učenik digitalnim fotoaparatom (digitalni fotoaparat, pametni telefon) bilježi sadržaje iz okoline koristeći znanje o likovnom jeziku i drugim likovnim pojmovima; zabilježene sadržaje interpretira u vlastitom vizualnom radu.	Ostvarivanje ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“ dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.		

DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD: OŠ LK B. 3.1. Učenik povezuje likovno i vizualno umjetničko djelo s osobnim doživljajem, likovnim jezikom i tematskim sadržajem djela.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik opisuje osobni doživljaj djela i povezuje ga s vlastitim osjećajima, iskustvom i mislima. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela	Učenik opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela	Uz poticaj učitelja učenik opisuje osobni doživljaj djela.	Ne iskazuje interes niti opaža detalje i karakteristike likovno/vizualnih sadržaja
Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	Učenik upoznaje, razlikuje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	Učenik upoznaje i istražuje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	Učenik upoznaje djela i različite oblike izražavanja iz područja likovnih i vizualnih umjetnosti: crtež, slikarstvo, skulptura, grafika, vizualne komunikacije i dizajn (grafički, produkt), arhitektura i urbanizam, fotografija, film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.		

scenografija, kostimografija, lutkarstvo.		film (igrani i animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.	animirani), strip, scenografija, kostimografija, lutkarstvo.		
--	--	---	--	--	--

ISHOD: OŠ LK B.3.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik opisuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik prepoznaje, ali teže samostalno opisuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik ponekad uspoređuje vlastiti likovni ili vizualni rad s ostalim učenicima i ponekad pravilno imenuje likovni jezik.	Učenik ne uspoređuje vlastiti likovni ili vizualni rad s ostalim učenicima i uglavnom nepravilno imenuje likovni jezik.
Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaje, razlikuje i objašnjava poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaje i razlikuje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.	Učenik prepoznaje poticaj, osnovnu ideju/poruku te način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu.		
Učenik prepoznaje da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.	Učenik prepoznaje i objašnjava način na koji je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti (na više (jednakovrijednih) načina).	Učenik prepoznaje da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.	Uz pojašnjenja ili primjere, učenik prepoznaje da je zadani likovni/vizualni problem moguće riješiti na više (jednakovrijednih) načina.		

Učenik prepoznae razinu osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.		
--	---	--	--

UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD: OŠ LK C.3.1. Učenik opisuje i u likovnom i vizualnom radu interpretira kako je oblikovanje vizualne okoline povezano s aktivnostima i namjenama koji se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti – razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti – razlikuje različite tipove vizualnih znakova u okolini te oblikuje piktograme vezane uz svakodnevne aktivnosti.	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta – opisuje i u crtežu ili maketi varira oblik uporabnog predmeta vezanog uz njegove svakodnevne aktivnosti	Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: – uočava na koji način prostornom organizacijom čovjek prilagođava svoj životni prostor prirodnom okruženju i svojim potrebama te izrađuje plan i maketu mjesta	Učenik uz primjere interpretira različite osobine uporabnih sadržaja.	Učenik niti uz primjere ne interpretira različite osobine uporabnih sadržaja.
Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda	Razlikuje i primjenjuje na radu plan i maketu mjesta, tlocrt, zaštitni znak i piktogram.	Razlikuje plan i maketu mjesta, tlocrt, zaštitni znak i piktogram.	Prepoznae plan i maketu mjesta i tlocrt.		

Plan i maketa mjesta. Tlocrt. Zaštitni znak, piktogram.					
ISHOD: OŠ LK C.3.2. Učenik povezuje umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.					
RAZRADA ISHODA					
Učenik povezuje vizualni ili likovni tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života.	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Učenik prepoznaće i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog ili vizualnog izražavanja (umjetničko djelo; spomenik).	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Učenik opisuje djela kulturne i tradicijske baštine svog kraja te nalazi poveznice s društvenim kontekstom u kojem su nastala (način života, običaji).	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				
Učenik navodi i opisuje konkretnе primjere različitih oblika umjetničkog izražavanja, vrsta zanimanja, kulturno-umjetničkih događanja, institucija i spomenika iz svog kraja s područja likovnih i vizualnih umjetnosti koje je posjetio i /ili upoznao (učitelj odabire od preporučenih sadržaja one koji su dostupni učenicima: muzej, galerija, izložba, radionica, kazalište).	Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.				

GLAZBENA KULTURA

NASTAVNI PREDMET: GLAZBENA KULTURA

Domene

- ✓ *Domena A: Slušanje i upoznavanje glazbe*
- ✓ *Domena B: Izražavanje glazbom i uz glazbu*
- ✓ *Domena C: Glazba u kontekstu*

Obvezni elementi vrednovanja u 3. razredu OŠ su:

- *Slušanje i poznavanje glazbe*
- *Izražavanje glazbom i uz glazbu*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Glazbenu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Glazbena kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od odličnog do dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Glazbena kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata jer postignuće u tim aktivnostima ovisi o glazbenim sposobnostima učenika, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja (mogućnost koja je napomenuta i u Kurikulumu) i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

Poželjno je vrednovati skupne izvedbe, a poticati solo-izvedbe koje se tada može i vrednovati. Glazba u kontekstu realizira se kroz ishode A i B domene te se kroz njih i vrednuje sumativno (ocjenom).

DOMENA A. SLUŠANJE I UPOZNAVANJE GLAZBE

ISHOD: OŠ GK A.3.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz, filmska glazba).	Poznaje većinu obrađenih cjelovitih skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) te ih je u mogućnosti samostalno razvrstati po navedenim stilovima.	Poznaje dio obrađenih cjelovitih skladbi ili dijelova različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) i uz poticaj ih razvrstava po navedenim stilovima.	Poznaje manji dio obrađenih dijelova skladbi različitih vrsta glazbe ali ih nije u mogućnosti razvrstati po navedenim stilovima.	Uz pomoć i upućivanje prepoznaće neke od kraćih skladbi.	Niti uz pomoć i upućivanje ne prepoznaće neke od kraćih skladbi.

ISHOD: OŠ GK A.3.2. Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači – oblik.	Temeljem slušanja samostalno uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama imenujući i razlikujući jednu od druge.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama isključivo uz pomoć učitelja te uspoređujući sa prethodno slušanim skladbama i sastavnicama u njima.	Uz pomoć i glazbene primjere razlikuje nekoliko glazbeno – izražajnih sastavnica.	Niti uz pomoć i glazbene primjere ne razlikuje nekoliko glazbeno – izražajnih sastavnica.

DOMENA B. IZRAŽAVANJE GLAZBOM I UZ GLAZBU

ISHOD: OŠ GK B.3.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Rado i aktivno sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Realno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu te daje sugestije za poboljšanje iste.	Uglavnom sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Isključivo uz poticaj sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, teško usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Nevoljko i nerealno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Ponekad sudjeluje u zajedničkoj izvedbi.	Ne sudjeluje u zajedničkoj izvedbi.

ISHOD: OŠ GK B.3.2. Učenik pjeva / izvodi pjesme i brojalice.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno i rado pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Nevoljko pjeva/izvodi pjesme i brojalice, pri čemu ne uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Pjeva uz poticaj samo u skupini ili paru i to samo pjesmice/brojalice koje sam odabere.	Ne pjeva ni u skupini, ni paru pjesmice/brojalice koje sam odabere.

ISHOD: OŠ GK B.3.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno i rado izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uvažavajući	Uglavnom samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz	Uz poticaj i intervencije učitelja izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz		

	glazbeno-izražajne sastavnice.	slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uz povremeno skretanje pozornosti na glazbeno-izražajne sastavnice.	slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe. Potrebno učestalo skretanje pozornosti na uvažavanje glazbeno-izražajnih sastavnica.		
--	--------------------------------	---	---	--	--

ISHOD: OŠ GK B.3.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	Samostalno stvara kreativne i složene melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	U skupini stvara jednostavne melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	Tek uz poticaj stvara melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	Prati ritam udaraljkama uz neprestano pokazivanje i upućivanje kako.	Ne prati ritam udaraljkama niti uz neprestano pokazivanje i upućivanje kako.
Svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.	Samostalno svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme ili brojalice koje pjeva/izvodi. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira točno. Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ispravno.	Svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi uz manja odstupanja u tekstu i/ili ritmu. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira uglavnom točno.	Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ne nepravilan i često nemajenski način te uz čestu intervenciju i korekciju učitelja.		

DOMENA C. GLAZBA U KONTEKSTU

ISHOD: OŠ GK C.3.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaće različite uloge glazbe.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaće različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Slušanjem glazbenih primjera samostalno prepoznaće različite uloge glazbe. Samoinicijativno i samostalno daje primjere i ostalih skladbi u istoj vrsti glazbe.	Pozorno sluša glazbene primjere uz manje intervencije učitelja. Dio slušanih glazbenih primjera pravilno kategorizira po ulozi (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Glazbene primjere sluša uz česta skretanja pozornosti na sadržaje slušanja. Teško i uz poticaje prepoznaće različite uloge glazbe.	Uz pomoć i glazbenu sugestiju imenuje neke od vrste plesova, pjesama i glazbe.	Niti uz pomoć i glazbenu sugestiju ne imenuje neke od vrste plesova, pjesama i glazbe.

MATEMATIKA

NASTAVNI PREDMET: MATEMATIKA

Domene u nastavnome predmetu Matematika jesu:

- brojevi
- algebra i funkcije
- oblik i prostor
- mjerjenje
- podatci, statistika i vjerojatnost

Elementi vrednovanja u nastavnome predmetu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina:

- opisuje matematičke pojmove
- odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi
- provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata
- upotrebljava i povezuje matematičke koncepte.

2. Matematička komunikacija:

- koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanoome izražavanju
- koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka
- prelazi između različitih matematičkih prikaza
- svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama
- postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze opseg izvorno postavljenoga pitanja
- organizira informacije u logičku strukturu
- primjerno se koristi tehnologijom.

3. Rješavanje problema:

- prepoznaće relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja
- uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema
- modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu
- ispravno rješava probleme u različitim kontekstima
- provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema
- generalizira rješenje.

Sadržaji vrednovanja u nastavi Matematike su:

- usmena ispitivanja
- opažanja izvedbe u nekoj aktivnosti
- analiza mape radova
- procjena učeničke rasprave
- analiza učeničkih izvješća

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Matematiku.

Elementi su odraz ciljeva predmeta i vrednuju se u postotcima u omjeru 40 : 30 : 30.

BROJEVI

ISHOD: MAT OŠ A.3.1. Služi se prirodnim brojevima do 10 000 u opisivanju i prikazivanju količine i redoslijeda.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 10 000.	Brzo i točno čita i zapisuje brojeve do 10 000 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Čita i zapisuje brojeve do 10 000 i nulu brojkama i brojevnim riječima uz manje greške.	Čita uz pomoć i prepisuje brojeve do 10 000 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Uz metodički predložak djelomično čita i zapisuje brojeve do 10 000 brojkama i zadanim brojevnim riječima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „broji, čita, zapisuje (brojkom i brojevnom riječi) i uspoređuje brojeve do 10 000“ po zadanim elementima
Prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Samostalno, brzo i točno prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Uz manje pogreške prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Uz navođenje prikazuje troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prikazuje i upotrebljava troznamenkaste i četveroznamenkaste brojeve“ po zadanim elementima.

Koristi se tablicom mjesnih vrijednosti.	Lako i brzo uočava odnose među dekadskim jedinicama samostalno ih smještajući u tablicu mjesnih vrijednosti.	Prikazuje brojeve u tablici mjesnih vrijednosti.	Uz manje poticaje prikazuje brojeve u tablici mjesnih vrijednosti.	Teško i uz stalnu pomoć uočava razlike među dekadskim jedinicama te njihovom smještaju u tablici mjesnih vrijednosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „koristi se tablicom mjesnih vrijednosti“ po zadanim elementima.
Služi se dekadskim sustavom brojeva.	Uočava i objašnjava način i pravilo nizanja brojeva u dekadskom sustavu brojeva.	Razvrstava brojeve dekadskog sustava po zadanim kriterijima.	Služi se dekadskim sustavom brojeva.	Služi se dekadskim sustavom brojeva uz povremene greške.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „služi se dekadskim sustavom brojeva“ po zadanim elementima.
Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica te algoritam rastavljanja primjenjuje u rješavanju povezanih matematičkih problema.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica uz povremene poticaje.	Rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica dovršavajući zadane primjere.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „rastavlja broj na zbroj višekratnika dekadskih jedinica“ po zadanim elementima.
Određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.	Uredno i samostalno crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje zadane brojeve.	Crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje zadane brojeve.	Određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka.	Određuje mjesne vrijednosti znamenaka samo uz pomoć tablice mjesnih vrijednosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje mjesne vrijednosti pojedinih znamenaka“ po zadanim elementima.

ISHOD: MAT OŠ A.3.2. Zbraja i oduzima u skupu prirodnih brojeva do 1000.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Određuje mjesnu vrijednost znamenaka u troznamenkastome broju.	Uredno i samostalno crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje troznamenkaste brojeve, navedene sadržaje povezuje sa zbrajanjem višekratnika dekadskih jedinica.	Crta tablicu mjesnih vrijednosti i u njoj prikazuje zadane troznamenkaste brojeve.	Određuje mjesne vrijednosti znamenaka troznamenkastih brojeva.	Određuje mjesne vrijednosti znamenaka u troznamenkastome samo uz pomoć tablice mjesnih vrijednosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje mjesnu vrijednost znamenaka u troznamenkastome broju“ po zadanim elementima.

Mentalno zbraja i oduzima brojeve do 1 000.	Brzo, sigurno i točno mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.	Uz manje nesigurnosti mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.	Djelomično točno mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.	Metodom pokušaja i pogrešaka mentalno zbraja i oduzima u skupu brojeva do 1 000.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „mentalno zbraja i oduzima brojeve do 1 000“ po zadanim elementima.
Primjenjuje svojstvo komutativnosti i vezu zbrajanja i oduzimanja.	Uočava pravilo komutativnosti i primjenjuje ga samostalno i točno, koristi se vezom zbrajanja i oduzimanja olakšavajući si rješavanje zadataka.	Rabi zamjenu mesta pribrojnika na različite načine uz manje greške i pomoć, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja te se njome služi uz poticaj.	Rabi zamjenu mesta pribrojnika na različite načine isključivo prema riješenim modelima zadataka, uočava vezu zbrajanja i oduzimanja no ne uočava njezinu konkretnu primjenu.	Rabi zamjenu mesta pribrojnika i vezu zbrajanja i oduzimanja završavajući započete jednostavne primjere i uz pomoć učitelja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje svojstvo komutativnosti te vezu zbrajanja i oduzimanja“ po zadanim elementima.
Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja.	Precizno procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja u zadanim zadatcima te se dobivenom procjenom koristi pri rješavanju zadataka	Uglavnom precizno procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja.	Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja samo na najočitijim primjerima.	Procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja samo na najočitijim primjerima i uz navođenje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „procjenjuje rezultat zbrajanja i oduzimanja“ po zadanim elementima.
Pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	Brzo i točno pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	Pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	Uz povremene pogreške i sugestije pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis.	Uz pomoć učitelja primjenjuje odgovarajući matematički zapis te, uz navođenje, pisano zbraja i oduzima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pisano zbraja i oduzima primjenjujući odgovarajući matematički zapis“ po zadanim elementima.
Imenuje članove računskih operacija.	Rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova u zbrajanju i oduzimanju te iste koristi u komunikaciji na satu.	Uglavnom točno rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova zbrajanja i oduzimanja.	Imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.	Djelomično točno imenuje članove u zbrajanju i oduzimanju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „imenuje članove računskih operacija“ po zadanim elementima.

Rješava tekstualne zadatke.	Samostalno i točno rješava složenije tekstualne zadatke.	Rješava tekstualne zadatke uz manje nesigurnosti.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke s nestalnom razinom točnosti.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke isključivo uz stalnu asistenciju i pomoć pri postavljanju zadatka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „rješava tekstualne zadatke“ po zadanim elementima.
-----------------------------	--	---	---	--	---

ISHOD: MAT OŠ A.3.3. Dijeli prirodne brojeve do 100 s ostatkom.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Dijeli brojeve do 100 s ostatkom.	Brzo i samostalno dijeli brojeve do 100 s ostatkom.	Uglavnom točno dijeli brojeve do 100	Dijeli brojeve do 100 s ostatkom sporo i nesigurno.	Uz podršku učitelja dijeli brojeve do 100 s ostatkom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „dijeli brojeve do 100 s ostatkom“ po zadanim elementima.
Provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom.	Samoinicijativno provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom.	Provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom.	Provjerava rješenje pri dijeljenju zaboravljajući umnošku pridružiti ostatak.	Uz stalno podsjećanje povezuje množenje kao dijeljenju suprotnu računsku radnju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „provjerava rješenje pri dijeljenju s ostatkom“ po zadanim elementima.
Rješava tekstualne zadatke.	Samostalno i točno rješava složenije tekstualne zadatke.	Rješava tekstualne zadatke uz manju nesigurnost.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke za nestalnom razinom točnosti.	Rješava najjednostavnije tekstualne zadatke isključivo uz stalnu asistenciju i pomoć pri postavljanju zadatka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „rješava tekstualne zadatke“ po zadanim elementima.

ISHOD: MAT OŠ A.3.4. Pisano množi i dijeli prirodne brojeve do 1000 jednoznamenkastim brojem.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Samostalno i točno rabi odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Uz povremene poticaje primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Uz sugestije učitelja primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje odgovarajući matematički zapis pisanoga množenja i dijeljenja“ po zadanim elementima.
Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost i distributivnost).	Uočava i samoinicijativno primjenjuje komutativnost i	Primjenjuje svojstva komutativnosti i distributivnosti.	Primjenjuje svojstva komutativnosti i distributivnosti ne koristeći ih	Isključivo uz vođenje primjenjuje svojstva računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost i

	distributivnost prilikom računanja.		samostalno prilikom rješavanja zadataka.		<i>distributivnost)</i> " po zadanim elementima.
Primjenjuje veze između računskih operacija.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje veze između množenja i dijeljenja olakšavajući si računanje.	Uočava ali uz poticaj primjenjuje veze između množenja i dijeljenja.	Dovršavajući započete primjere uočava veze između množenja i dijeljenja.	Uz navođenje i dovršavajući započete primjere rabi veze množenja i dijeljenja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje veze između računskih operacija“ po zadanim elementima.
Množi i dijeli broj brojevima 10, 100 i 1000.	Točno, sigurno i brzo množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000.	Množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000.	Množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000 uz manje nesigurnosti.	Množi i dijeli brojevima 10, 100 i 1 000 uz djelomičnu točnost.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „množi i dijeli broj brojevima 10, 100 i 1 000“ po zadanim elementima.
Pisano dijeli na dulji i kraći način.	Samostalno i točno pisano dijeli na kraći način.	Pisano dijeli na kraći način uz manje nesigurnosti i podršku učitelja.	Pisano dijeli na dulji i kraći način uz povremene intervencije učitelja.	Isključivo uz vođenje učitelja pisano dijeli na dulji način.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pisano dijeli na dulji i kraći način“ po zadanim elementima.

ISHOD: MAT OŠ A.3.5. Izvodi više računskih operacija.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Određuje vrijednosti izraza sa zagradama.	Objašnjava pravila računanja sa zagradama, primjenjuje ih, te lako i brzo računa zadane zadatke.	Rješava zadatke sa zagradama.	Prema opetovanim smjernicama rješava zadatke sa zagradama.	Metodom pokušaja i pogrešaka određuje vrijednosti izraza sa zagradama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje vrijednosti izraza sa zagradama“ po zadanim elementima.
Određuje vrijednosti izraza s više računskih operacija.	Uočava i argumentirano objašnjava pravila vezana uz izvođenje više računskih radnji te zadatke u kojima se one javljaju rješava samostalno i točno.	Uglavnom samostalno računa zadatke s više računskih radnji.	Djelomično točno računa zadatke s više računskih radnji uz podsjećanja na pravila računanja.	Uz pomoć učitelja računa zadatke s više računskih radnji uz podsjećanja na pravila računanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje vrijednosti izraza s više računskih operacija“ po zadanim elementima.
Primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost,	Uočava i samoinicijativno primjenjuje komutativnost i distributivnost i	Primjenjuje svojstva komutativnosti i distributivnosti.	Svojstva komutativnosti i distributivnosti ne primjenjuje	Isključivo uz vođenje primjenjuje svojstva računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje svojstva računskih operacija (komutativnost, asocijativnost

asocijativnost i distributivnost).	distributivnost prilikom računanja.		samoinicijativno prilikom rješavanja zadataka.		<i>i distributivnost).“ po zadanim elementima.</i>
Primjenjuje veze među računskim operacijama.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje veze između računskih operacija olakšavajući si računanje.	Uočava ali uz poticaj primjenjuje veze između računskih operacija.	Dovršavajući započete primjere uočava veze između računskih operacija.	Uz navođenje i dovršavajući započete primjere rabi veze između računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje veze među računskim operacijama“ po zadanim elementima.
Imenuje članove računskih operacija.	Rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova računskih operacija te iste koristi u komunikaciji na satu.	Uglavnom točno rješava tekstualne zadatke u kojima se pojavljuju imena članova računskih operacija.	Imenuje članove računskih operacija.	Djelomično imenuje članove računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „imenuje članove računskih operacija“ po zadanim elementima.
Rješava različite vrste zadataka.	Brzo i točno rješava zadatke s više računskih operacija i sa zagradama koristeći svojstva računskih operacija.	Rješava zadatke s više računskih operacija i sa zagradama.	Rješava različite vrste zadataka uz povremena podsjećanja na pravila računanja sa zagradama i izvođenja više računskih radnji.	Rješava različite vrste zadataka uz asistenciju i podsjećanje na pravila računanja sa zagradama i izvođenja više računskih radnji.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „rješava različite vrste zadataka“ po zadanim elementima.

ISHOD: MAT OŠ A.3.6. Primjenjuje četiri računske operacije i odnose među brojevima u problemskim situacijama.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju	Primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim svojstvima u rješavanju	Uglavnom samostalno primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim	Primjenjuje četiri računske operacije u rješavanju jednostavnih problemskih	Djelomično točno primjenjuje četiri računske operacije u rješavanju najjednostavnijih problemskih situacija iz neposredne okoline.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje stečene matematičke spoznaje o brojevima, računskim operacijama i njihovim

svakodnevnih problemskih situacija.	svakodnevnih problemskih situacija.	svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemskih situacija.	situacija iz neposredne okoline.		<i>svojstvima u rješavanju svakodnevnih problemskih situacija</i> po zadanim elementima.
-------------------------------------	-------------------------------------	---	----------------------------------	--	--

ALGEBRA I FUNKCIJE

ISHOD: MAT OŠ B.3.1. Rješava zadatke s jednim nepoznatim članom koristeći se slovom kao oznakom za broj.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Koristi se slovom kao oznakom za broj.	Uviđa pojam nepoznanice te ju koristi i u ostalim oblicima, a ne samo kao slovo.	Koristi se slovom kao oznakom za broj.	Uz poticaj učitelja se koristi slovom kao oznakom za broj.	Teško uviđa matematički smisao zamjene slova brojevima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „koristi se slovom kao oznakom za broj“ po zadanim elementima.
Uvrštava zadani broj umjesto slova.	Uviđa pojam nepoznanice te koristi točan matematički zapis za rješavanje zadanih zadataka.	Uz manju pomoć izračunava vrijednost nepoznatoga člana u jednakosti i provjerava točnost dobivenoga rješenja.	Tek nakon niza primjera uvrštava zadani broj umjesto slova.	Slijedeći započete primjere u mogućnosti je računati zadatke mijenjajući broj za slovo.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uvrštava zadani broj umjesto slova“ po zadanim elementima.
Određuje vrijednost nepoznatoga člana jednakosti/nejednakosti.	Koristeći se vezama među računskim operacijama samostalno određuje vrijednost nepoznatoga broja.	Uglavnom točno i samostalno računa zadatke s nepoznatim članom.	Uz povremenu pomoć i djelomično točno rješava zadatke sa nepoznanicama.	Rješava zadatke sa nepoznanicama uz stalnu podršku i konkrete.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje vrijednost nepoznatoga člana jednakosti/nejednakosti“ po zadanim elementima.
Primjenjuje svojstva računskih operacija.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje svojstva računskih operacija prilikom računanja.	Uglavnom uspješno primjenjuje svojstva računskih operacija.	Primjenjuje svojstva računskih operacija u sugestivnim zadatcima ne koristeći ih samostalno prilikom rješavanja ostalih zadataka.	Isključivo uz vođenje primjenjuje svojstva računskih operacija.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje svojstva računskih operacija“ po zadanim elementima.
Primjenjuje veze među računskim operacijama.	Uočava i samoinicijativno primjenjuje veze između računskih operacija rješavajući tako problemske situacije.	Uočava ali uz poticaj primjenjuje veze između računskih operacija rješavajući tako problemske situacije.	Dovršavajući započete primjere uočava veze između računskih operacija rješavajući jednostavne	Uz navođenje i dovršavajući započete primjere rabi veze između računskih operacija rješavajući jednostavne	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje veze među računskim operacijama“ po zadanim elementima.

			postavljene probleme.		
OBLIK I PROSTOR					
ISHOD: MAT OŠ C.3.1. Opisuje i crta točku, dužinu, polupravac i pravac te njihove odnose.					
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Crta i označava točke i dužine.	Uredno crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način, imenuje dužine pravilno primjenjujući oznake za dužine.	Crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način, imenuje dužine uglavnom redovno primjenjujući oznake za dužine.	Crta dužinu i označava točke uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Crta dužinu i označava točke uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta i označava točke i dužine“ po zadanim elementima.
Upoznaje pravac kao neograničenu ravnu crtu.	Argumentirano objašnjava i primjerima potkrepljuje svojstva pravca.	Opisuje pravac kao neograničenu ravnu crtu.	Imenuje pravac kao neograničenu ravnu crtu.	Uz poticaj povezuje sliku pravca sa njegovom definicijom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „upoznaje pravac kao neograničenu ravnu crtu“ po zadanim elementima.
Crta i označava pravac i polupravac.	Uredno crta pravac i polupravac koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način.	Crta pravac i polupravac koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način.	Crta pravac i polupravac, označava točke uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora.	Crta pravac i polupravac i označava točke uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta i označava pravac i polupravac“ po zadanim elementima.
Crta dužinu kao dio pravca i ističe njezine krajnje točke.	Uredno crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način, dogovorenim oznakama ističe točke, imenuje dužine pravilno primjenjujući oznake za dužine.	Crta dužine koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način, dogovorenim oznakama ističe točke, imenuje dužine po krajnjim točkama uglavnom redovno primjenjujući oznake za dužine.	Crta dužinu uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno isticanje točaka i označavanje dužine.	Crta dužinu uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje dužine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta dužinu kao dio pravca i ističe njezine krajnje točke“ po zadanim elementima.

Određuje i crta pripadnost točaka pravcu.	Dogovorenim načinom obilježavanja, uredno i samostalno, crta točke na pravcu i određuje pripadnost istih pravcu.	Dogovorenim načinom obilježavanja crta točke na pravcu i određuje pripadnost istih pravcu.	Dogovorenim načinom obilježavanja, uglavnom točno i samostalno, crta točke na pravcu i određuje pripadnost istih pravcu.	Podsjećanjem na dogovoreni način obilježavanja i na urednost, crta točke na pravcu i djelomično točno određuje pripadnost istih pravcu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „određuje i crta pripadnost točaka pravcu“ po zadanim elementima.
---	--	--	--	---	---

ISHOD: MAT OŠ C.3.2. Prepoznaće i crta pravce u različitim međusobnim odnosima.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Crta pravac i njegove dijelove.	Uredno crta pravce koristeći se geometrijskim priborom na ispravan način, imenuje pravce pravilno primjenjujući oznake njihovo obilježavanje.	Crta pravce koristeći se geometrijskim priborom na uglavnom ispravan način, imenuje ih uglavnom točno primjenjujući oznake za pravce.	Crta pravac uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje pravca.	Crta pravac uz pomoć učitelja te uz podsjećanje na ispravnu upotrebu geometrijskog pribora te na ispravno označavanje pravca.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta pravac i njegove dijelove“ po zadanim elementima.
Crta usporedne pravce i pravce koji se sijeku (uključujući okomite).	Objašnjava međusobne odnose pravaca te ih crta uredno uz pravilno korištenje geometrijskog pribora.	Opisuje i crta međusobne odnose pravaca uz manju nesigurnost.	Crta međusobne odnose pravaca uz podsjećanje na urednost i pravilno korištenje geometrijskog pribora, neprecizno crta okomite pravce.	Crta međusobne odnose pravaca uz podsjećanje na urednost i pravilno korištenje geometrijskog pribora, uz podsjećanje i poticaj razlikuje okomite od ostalih ukrštenih pravaca.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „crta usporedne pravce i pravce koji se sijeku (uključujući okomite)“ po zadanim elementima.
Prvcima koji se sijeku određuje sjecište.	Samostalno i brzo tumači i komplikiranije geometrijske crteže uočavajući i obilježavajući sjecišta pravaca.	Samostalno određuje sjecište pravaca na geometrijskim crtežima.	Prvcima koji se sijeku određuje sjecište.	Određuje sjecište pravaca na najjednostavnijim geometrijskim crtežima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prvcima koji se sijeku određuje sjecište“ po zadanim elementima.

Primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca.	Samostalno i brzo tumači i komplikiranije geometrijske crteže uočavajući i obilježavajući odnose među prvcima.	Samostalno i brzo tumači i geometrijske crteže uočavajući i obilježavajući odnose među prvcima.	Tumači jednostavnije geometrijske crteže uočavajući i obilježavajući odnose među prvcima.	Na jednostavnim primjerima i djelomično točno primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>primjenjuje matematičke oznake za okomitost i usporednost dvaju pravaca</i> “ po zadanim elementima.
--	--	---	---	--	---

ISHOD: MAT OŠ C.3.3. Služi se šestarom u crtanj i konstruiranju.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Koristi se šestarom kao dijelom geometrijskoga pribora.	Pravilno se služi šestarom pri čemu uredno konstruira zadane geometrijske crteže.	Pravilno se služi šestarom pri čemu, uglavnom uredno, konstruira zadane geometrijske crteže.	Služi se šestarom uglavnom na pravilan način.	Služi se šestarom uz opetovano podsjećanje na pravilno držanje i poteze.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>koristi se šestarom kao dijelom geometrijskoga pribora</i> “ po zadanim elementima.
Šestarom se služi u crtanj i prenošenju duljine određene duljine.	Služi se šestarom u crtanj i prenošenju duljine određene duljine pri čemu dobiva uredan i točan geometrijski crtež.	Služi se šestarom u crtanj i prenošenju duljine određene duljine konstruirajući zadani geometrijski crtež.	Služi se šestarom u crtanj i prenošenju duljine određene duljine pri čemu su, zbog nepravilnog korištenja šestara, duljine prenesenih duljina neprecizne.	Geometrijski crtež prenošenja duljina zadanih duljina šestarom je nedovoljno uredan, neprecizan i nesamostalan.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>šestarom se služi u crtanj i prenošenju duljine određene duljine</i> “ po zadanim elementima.
Konstruira kružnicu.	Samostalno i uredno konstruira kružnicu te objašnjava njena svojstva.	Konstruira kružnicu.	Konstruira kružnicu pri čemu ne pazi na urednost iste.	Uz stalnu pomoć učitelja konstruira kružnicu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>konstruira kružnicu</i> “ po zadanim elementima.
Crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica.	Uredno i točno crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica pravilno se služeći geometrijskim priborom.	Uglavnom uredno i točno crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica.	Crta pravokutnik i kvadrat ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi	Uz naputke „korak po kora“ crta pravokutnik i kvadrat ne vodeći računa o urednosti geometrijskog crteža niti o pravilnoj upotrebi geometrijskog pribora.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>crta pravokutnik i kvadrat određene duljine stranica</i> “ po zadanim elementima.

			geometrijskog pribora.		
--	--	--	---------------------------	--	--

MJERENJE

ISHOD: MAT OŠ D.3.1. Procjenjuje, mjeri i crta dužine zadane duljine.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine i njihov međusobni odnos u skupu brojeva do 1000 (kilometar, metar, decimetar, centimetar, milimetar).	Dovodi u vezu jedinične dužine za mjerjenje dužine, tumači međusobni odnos.	Razlikuje i objašnjava jedinične dužine za mjerjenje dužine, procjenjuje međusobni odnos.	Poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine, uočava međusobni odnos tek uz pomoć učitelja.	Poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine, ne uočava međusobni odnos.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>poznaje jedinične dužine za mjerjenje dužine i njihov međusobni odnos u skupu brojeva do 1000 (kilometar, metar, decimetar, centimetar, milimetar)</i> “ po zadanim elementima.
Imenuje i crta dužinu zadane duljine.	Imenuje i crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom uvijek i na ispravan način.	Imenuje i crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom uglavnom na ispravan način.	Imenuje dužinu, crta dužinu zadane duljine koristeći se geometrijskim priborom tek uz podsjećanje na korištenje i pravilnu primjenu istoga.	Imenuje dužinu, crta dužinu zadane duljine ne koristeći se geometrijskim priborom ili ga koristi na nepravilan način.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje i crta dužinu zadane duljine</i> “ po zadanim elementima.
Mjeri dužinu odgovarajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Točno i precizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Neprecizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Uz pomoć i neprecizno mjeri dužinu pripadajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri dužinu odgovarajućim mjernim instrumentom i zadanom mjernom jediničnom dužinom</i> “ po zadanim elementima.
Zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Rangira i zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice objašnjavajući razliku između istih.	Zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Uz poticaj zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Proizvoljno zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>zapisuje duljinu dužine mjernim brojem i znakom mjerne jedinice</i> “ po zadanim elementima.

Duljinu dužine zapisuje matematičkim znakovima.	Duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima dajući objašnjenja za svaki zapis.	Duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Uglavnom točno duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Uz pomoć duljinu dužine zapisuje matematičkim simbolima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „duljinu dužine zapisuje matematičkim znakovima“ po zadanim elementima.
Procjenjuje duljinu dužine (milimetar, centimetar, decimetar) i udaljenosti (metar, kilometar) odabirući optimalnu mjernu jedinicu.	Točno procjenjuje duljinu dužine i udaljenosti objekata u metrima.	Procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima.	Uz pomoć i predloške procjenjuje duljinu dužine i najkraće udaljenosti objekata u metrima.	Teško procjenjuje duljinu dužine i jednostavnije primjere usporedbe udaljenosti objekata u metrima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „procjenjuje duljinu dužine (milimetar, centimetar, decimetar) i udaljenosti (metar, kilometar) odabirući optimalnu mjernu jedinicu“ po zadanim elementima.
Računa s jedinicama za mjerjenje dužine (u skupu brojeva do 1 000).	Samostalno i točno računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.	Uz manju nesigurnost računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.	S djelomičnom točnošću računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.	Uglavnom netočno računa s jedinicama za mjerjenje dužine u skupu brojeva do 1 000.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „računa s jedinicama za mjerjenje dužine (u skupu brojeva do 1000)“ po zadanim elementima.

ISHOD: MAT OŠ D.3.2. Procjenjuje i mjeri masu tijela.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Uočava masu kao svojstvo tijela.	Argumentirano tumači i potkrjepljuje primjerima kako je masa svojstvo tijela.	Uglavnom samostalno tumači i potkrjepljuje primjerima kako je masa svojstvo tijela.	Prema zadanim smjernicama uočava kako je masa svojstvo tijela.	Uz vođenje učitelja uočava kako je masa svojstvo tijela.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava masu kao svojstvo tijela“ po zadanim elementima.
Uspoređuje mase tijela.	Samostalno, precizno i točno uspoređuje mase različitih tijela.	Uspoređuje mase zadanih tijela.	Uglavnom točno uspoređuje mase zadanih tijela.	Uz vođenje „korak po korak“ uspoređuje mase zadanih tijela.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uspoređuje mase tijela“ po zadanim elementima.
Imenuje jedinice za mjerjenje mase (gram, dekagram, kilogram, tona).	U zadatcima primjenjuje odnose mjernih jedinica za mjerjenje mase.	Uglavnom točno jedinice za mjerjenje mase.	Uz teškoće navodi jedinice za mjerjenje mase.	Uz pomoć i asistenciju navodi jedinice za mjerjenje mase.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „imenuje jedinice za mjerjenje mase (gram, dekagram, kilogram, tona)“ po zadanim elementima.

Upoznaje različite vage i postupak vaganja.	Poznaje različite vage, njihove namjene te postupak vaganja na njima uz primjenu optimalnih mjernih jedinica.	Mase zadanih predmeta važe na ispravan način, podatke zapisuje uglavnom točno.	Vaganje i zapisivanje podataka vrši uz naputke učitelja.	Masu zadanih predmeta važe na neispavan način, ne vodeći računa o točnom zapisivanju mase predmeta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>upoznaje različite vage i postupak vaganja</i> “ po zadanim elementima.
Procjenjuje i mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine).	Točno procjenjuje masu zadanoga tijela, brzo i pravilno zapisuje dobivenu vrijednost.	Procjenjuje masu zadanoga tijela, pravilno zapisuje dobivenu vrijednost.	Uz pomoć i predloške procjenjuje masu zadanoga tijela, dobivene vrijednosti zapisuje uz djelomičnu točnost.	Teško procjenjuje masu promatranoga tijela, dobivene vrijednosti zapisuje uz asistenciju učitelja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje i mjeri masu tijela te pravilno zapisuje dobivenu vrijednost (mjernim brojem i znakom jedinične veličine)</i> “ po zadanim elementima.
Iskazuje odnose mjernih jedinica za masu.	Precizno i točno iskazuje međusobne odnose mjernih jedinica za masu te usvojeno znanje primjenjuje u praktičnim situacijama.	Uglavnom točno iskazuje međusobne odnose mjernih jedinica za masu te je usvojeno znanje u mogućnosti primjeniti.	Uz povremenu podršku učitelja iskazuje međusobne odnose mjernih jedinica za masu te usvojeno znanje primjenjuje u praktičnim situacijama.	Tek uz pomoć promatranih predložaka uspijeva iskazati odnose mjernih jedinica za masu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>iskazuje odnose mjernih jedinica za masu</i> “ po zadanim elementima.
Računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 1000).	Samostalno i točno računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.	Uz manju nesigurnost računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.	S djelomičnom točnošću računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.	Uglavnom netočno računa s jedinicama za mjerjenje mase u skupu brojeva do 1 000.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>računa s jedinicama za masu tijela (u skupu brojeva do 1000)</i> “ po zadanim elementima.

ISHOD: MAT OŠ D.3.3. Određuje opseg likova.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
----------------	---------	------------	-------	----------	------------

Opisuje opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika.	Znanje o opsegu kao duljini ruba geometrijskoga lika koristi za rješavanje matematičkih problema.	Objašnjava značenje opsega, usvojeno znanje uglavnom samostalno koristi za rješavanje zadataka.	Citira opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika bez dodatnog objašnjenja.	Nepotpuno citira opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika bez dodatnog objašnjenja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje opseg kao duljinu ruba bilo kojega geometrijskog lika</i> “ po zadanim elementima.
Mjeri duljinu dužine.	Precizno mjeri duljine zadanih dužina zapisujući iste odgovarajućim mjernim jedinicama.	Uglavnom točno mjeri duljine zadanih dužina zapisujući iste odgovarajućim mjernim jedinicama.	Uz dodatne naputke mjeri duljine zadanih dužina, vrijednosti zapisuje proizvoljno.	Uz vođenje i usmjeravanje mjeri duljine zadanih dužina, vrijednosti zapisuje uz poteškoće.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri duljinu dužine</i> “ po zadanim elementima.
Mjeri opseg neformalnim i formalnim načinima.	Uočava rješenja prilikom mjerjenja opsega različitih dimenzija i oblika, primjenjuje ih u praksi.	Uglavnom točno mjeri opseg zadanoga lika neformalnim i formalnim načinima.	Uz povremenu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika formalnim načinima.	Uz pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg formalnim načinima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>mjeri opseg neformalnim i formalnim načinima</i> “ po zadanim elementima.
Određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica.	Točno određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica samostalno izvodeći i primjenjujući formule za računanje opsega zadanih geometrijskih likova.	Određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica.	Uz povremeni poticaj određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica.	Uz navođenje određuje opseg geometrijskih likova kao zbroj duljina njihovih stranica.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>određuje opseg trokuta, pravokutnika i kvadrata kao zbroj duljina njihovih stranica</i> “ po zadanim elementima.
Procjenjuje i mjeri opseg lika objašnjavajući postupak.	Točno procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika obrazlažući sve korake mjerjenja.	Uglavnom točno procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika.	Uz povremenu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg zadanoga lika.	Uz stalnu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri opseg.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje i mjeri opseg lika objašnjavajući postupak</i> “ po zadanim elementima.

ISHOD: MAT OŠ D.3.4. Procjenjuje i mjeri volumen tekućine.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
----------------	---------	------------	-------	----------	------------

Primjenjuje pojam volumena (obujma, zapremnine) tekućine.	U svom rječniku, spontano primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.	Primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine u odgovarajućem kontekstu.	Uz poticaj, u uglavnom odgovarajućem kontekstu, primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.	Neprecizno i proizvoljno primjenjuje pojam volumena, zapremine ili obujma tekućine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje pojam volumena (obujma, zapremnine) tekućine“ po zadanim elementima.
Upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Povezujući sa ranijim iskustvima predlaže različite namjene posuda za čuvanje tekućine.	Samostalno uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Metodom pokušaja i pogrešaka uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „upoznaje i uspoređuje različite posude za čuvanje tekućine“ po zadanim elementima.
Opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Argumentirano opisuje vezu između oblika i volumena tekućine koristeći se ranijim iskustvima i procjenom.	Opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Na jednostavnijim primjerima opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Na najjednostavnijim primjerima i uz stalno vođenje opisuje vezu između oblika i volumena tekućine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje vezu između oblika i volumena tekućine“ po zadanim elementima.
Procjenjuje i mjeri volumen tekućine prelijevanjem.	Objašnjava standardne mjerne jedinice za tekućinu, točno procjenjuje i mjeri volumen.	Uglavnom točno procjenjuje i mjeri volumen.	Uz povremenu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri volumen.	Uz stalnu pomoć učitelja procjenjuje i mjeri volumen.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „procjenjuje i mjeri volumen tekućine prelijevanjem“ po zadanim elementima.
Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar).	U zadatcima primjenjuje odnose mjerne jedinice za tekućine.	Navodi standardne mjerne jedinice za tekućinu uglavnom uspješno ih stavljajući u suodnos.	Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar).	Imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar) nestalnom točnošću.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „imenuje jedinice za mjerjenje volumena tekućine (litra, decilitar)“ po zadanim elementima.

PODATCI, STATISTIKA I VEROJATNOST

ISHOD: MAT OŠ E.3.1. Služi se različitim prikazima podataka.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Nabrala različite vrste prikaza podataka.	Uočava i objašnjava razlike između različitih grafova, tablica i dijagrama predlažući različite grafove za unos različitih podataka.	Uočava i objašnjava razlike između različitih grafova, tablica i dijagrama.	Nabrala različite vrste prikaza podataka.	Uglavnom točno nabrala različite vrste prikaza podataka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „nabrala različite vrste prikaza podataka“ po zadanim elementima.
Koristi se nazivima redak i stupac.	Kao dio svakodnevnog govora koristi izraze redak i stupac.	Koristi se nazivima redak i stupac.	Uglavnom točno se koristi nazivima redak i stupac.	Metodom pokušaja i pogrešaka se koristi nazivima redak i stupac.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „koristi se nazivima redak i stupac“ po zadanim elementima.
Prikazuje podatke u tablicama i stupčastim dijogramima.	Samostalno konstruira različite oblike tablica i dijagrama te u njih točno upisuje podatke.	Samostalno prikazuje podatke u zadanim tablicama i stupčastim dijogramima.	Uvrštava podatke u jednostavnije zadane tablice i stupčaste dijagrame.	Uz pomoć i usmjeravanje prikazuje podatke u tablicama i stupčastim dijogramima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prikazuje podatke u tablicama i stupčastim dijogramima“ po zadanim elementima.
Služi se različitim prikazima podataka.	Razvrstava podatke u različite vrste grafova koje sam/sama konstruira i osmišljava te se njima služi u rješavanju problema.	Razvrstava podatke u različite vrste grafova pri čemu odabire primjerene prikaze za određeni podatak.	Uglavnom točno podatke razvrstava u unaprijed zadane forme.	Uz vođenje učitelja podatke razvrstava u točno zadane forme.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „služi se različitim prikazima podataka“ po zadanim elementima.

PRIRODA I DRUŠTVO

NASTAVNI PREDMET: PRIRODA I DRUŠTVO

Kurikulum nastavnoga predmeta Priroda i društvo obuhvaća koncepte:

- *Organiziranost svijeta oko nas (oznaka A),*
- *Promjene i odnosi (oznaka B),*
- *Pojedinac i društvo (oznaka C)*
- *Energija (oznaka D).*

U nastavnome predmetu Priroda i društvo dva su elementa vrednovanja:

- *usvojenost znanja*
- *istraživačke vještine.*

Sadržaji vrednovanja nastavnome predmetu Priroda su:

- *razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)*
- *rješavanje zadataka pisane provjere znanja*
- *rješavanje problemskih zadataka*
- *tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja*
- *izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanim protokolima*
- *obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja*
- *izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Prirodu i društvo.

U predmetu Priroda i društvo u ostvarenju odgojno- obrazovnih ishoda kod učenika se razvijaju stanovite navike, stavovi i vrijednosti kao i načela pozitivnog odnosa prema prirodi, drugima i sebi. Ostvarenje tog dijela odgojno-obrazovnih ishoda nije mjerljivo i ne izražava se ocjenom. S obzirom da je navedeno kao jednako vrijedno u procesu učenja i ostvarenju odgojno-obrazovnih ishoda potrebno je pravodobno i kontinuirano davati kvalitetnu povratnu informaciju.

A.ORGANIZIRANOST SVIJETA OKO NAS					
ISHOD: PID OŠ A.3.1. Učenik zaključuje o organiziranosti prirode.					
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Opisuje osnovna obilježja živih bića.	Opisuje i uspoređuje osnovna obilježja živih bića.	Opisuje osnovna obilježja živih bića.	Prepoznaće osnovna obilježja živih bića.	Prepoznaće neka od osnovnih obilježja živih bića.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje osnovna obilježja živih bića</i> “ po zadanim elementima.
Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.).	Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.) bez dodatne pomoći. Objašnjava razvrstano.	Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.).	Razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.) prema unaprijed određenim kriterijima.	Isključivo uz predložak i uz stalne upute razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razvrstava biljke iz zavičaja u skupine prema odabranome kriteriju (zeljaste, drvenaste, vazdazelene i sl.)</i> “ po zadanim elementima.
Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).	Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).	Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.) uz kraće dodatne upute.	Prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih prema određenom planu i kriterijima razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).	Djelomično prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih uz pomoći i prema primjerima razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće obilježja životinja u svome zavičaju te ih razvrstava u skupine (npr. mesožderi, biljožderi ili svežderi i sl.)</i> “ po zadanim elementima.
Prepoznaće osnovne dijelove biljke i njihovu ulogu.	Prepoznaće osnovne dijelove biljke i	Prepoznaće osnovne dijelove biljke i njihovu ulogu.	Prepoznaće osnovne dijelove biljke, ali	Prepoznaće neke od osnovnih dijelova biljke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće osnovne</i>

	objašnjava njihovu ulogu.		njihovu ulogu prepoznaće uz pomoć.		dijelove bilje i njihovu ulogu“ po zadanim elementima.
Istražuje različita svojstva i stanja vode.	Istražuje različita svojstva i stanja vode i zaključuje o njima na temelju istraženoga.	Istražuje različita svojstva i stanja vode.	Uz unaprijed pripremljeni plan istražuje različita svojstva i stanja vode.	U malim spoznajnim koracima i uz stalno nadgledanje istražuje različita svojstva i stanja vode.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „istažuje različita svojstva i stanja vode“ po zadanim elementima.
Uočava i razlikuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Uočava, razlikuje i uspoređuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Uočava i razlikuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Uočava i razlikuje neke vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Uočava vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uočava i razlikuje vremenske pojave (npr. snijeg, tuča, magla, mraz, inje, vjetar...)“ po zadanim elementima.
Zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti. Navodi načine brige o organizmu.	Zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Prepoznaće da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Prepoznaće da se tijelo sastoji od dijelova – organa, ali ih samostalno ne nabraja i teže shvaća da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „zaključuje da se tijelo sastoji od dijelova – organa i da dijelovi čine cjelinu, organizam o kojemu se treba brinuti“ po zadanim elementima.

ISHOD: PID OŠ A.3.2. Učenik prikazuje vremenski slijed događaja i procjenjuje njihovu važnost.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crtici ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i	Prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crtici ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i	Uz kraće upute i pojašnjenja prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crtici ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i	Prema primjeru prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crtici ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i	Isključivo prema primjeru prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crtici ili lenti vremena (desetljeće u životu učenika i	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prikazuje vremenski slijed događaja na vremenskoj crtici ili lenti vremena i procjenjuje

tisućje na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.) i procjenjuje njihovu važnost.	tisućje na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.) i procjenjuje njihovu važnost.	životu učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućje na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.) i procjenjuje njihovu važnost.	njegove obitelji, stoljeće i tisućje na primjeru kulturno-povijesnih spomenika koje učenici mogu neposredno promatrati, važniji događaji i sl.) .	učenika i njegove obitelji, stoljeće i tisućje na primjeru kulturno-povijesnih spomenika.	<i>njihovu važnost</i> “ po zadanim elementima.
---	---	---	---	---	---

ISHOD: PID OŠ A.3.3. Učenik zaključuje o organiziranosti lokalne zajednice, uspoređuje prikaze različitih prostora.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Opisuje organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).	Nabraja i opisuje organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).	Nabraja organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).	Uz navođenje nabraja organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.).	Prepoznaže organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju (gradonačelnik, načelnik i sl.) uz konkretnе primjere.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje organiziranost lokalne zajednice u svome zavičaju</i> “ po zadanim elementima.
Imenuje strane svijeta.	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta i kratice istih bez greške te ih u neposrednoj stvarnosti određuje.	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta te ih uz manje navođenje određuje u neposrednoj stvarnosti.	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta.	Imenuje glavne i sporedne strane svijeta (sporedne uz navođenje).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>imenuje strane svijeta</i> “ po zadanim elementima.

Primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti, piktogrami i sl.).	Primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti, piktogrami i sl.) i uspoređuje s neposrednom okolinom (plan mjesta škole i dijela grada u kojem se škola nalazi i učenik živi).	Primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti, piktogrami i sl.).	Prepoznaće pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti), ali ih primjenjuje uz pomoć.	Teže prepoznaće pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju geografske karte (tumač znakova, prikaz simbolima na planu mjesta i geografskoj karti). Ista primjenjuje metodom pokušaja i pogrešaka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „primjenjuje pravila organizacije i označavanja prostora u izradi ili korištenju plana mjesta, čitanju“ po zadanim elementima.
Opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom.	Uspoređuje i opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom.	Opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom.	Opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom uz pomoć i pojašnjenja ili slijedi primjere suučenika.	Šturo i nedovoljno opisuje izgled zavičaja, teško ga uspoređuje s umanjenim prikazom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje izgled zavičaja te ga uspoređuje s umanjenim prikazom“ po zadanim elementima.
Opisuje prometnu povezanost zavičaja.	Opisuje i objašnjava prometnu povezanost zavičaja primjenjujući dosad usvojene sadržaje o prometu, nabraja i opisuje vrste prometa u zavičaju i njihovu važnost u gospodarstvu zavičaja.	Opisuje prometnu povezanost zavičaja, imenuje značajne prometnice i važnost istih, nabraja vrste razvijenog prometa u zavičaju.	Djelomično opisuje prometnu povezanost zavičaja.	Slijedeći primjer kratko i neprecizno djelomično opisuje prometnu povezanost zavičaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje prometnu povezanost zavičaja“ po zadanim elementima.

B: PROMJENE I ODNOSI

ISHOD: PID OŠ B.3.1. Učenik raspravlja o važnosti odgovornoga odnosa prema sebi, drugima i prirodi.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba.	Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba te svojim	Odgovorno se ponaša prema sebi, drugima, svome zdravlju i zdravlju drugih osoba i	Većinom se ponaša odgovorno prema sebi i drugima, svome zdravlju, ali ne uvijek i	Povremeno se brine o svome zdravlju, ali je potrebno stalno podsjećanje, kao i na	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „odgovorno se ponaša prema sebi, drugima,

	ponašanjem služi za primjer.	shvaća važnost brige o zdravlju.	zdravju drugih osoba (ponekad je potrebno podsjećati na odgovorno ponašanje kako prema sebi, tako i prema drugima).	održavanje higijenskih navika. Potrebno je sustavno razvijati odgovornost prema sebi i drugima, kao i svome zdravlju i zdravlju drugih osoba.	<i>svome zdravlju i zdravlju drugih osoba</i> “ po zadanim elementima.
Prepoznaće važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Prepoznaće važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji), nastoji djelovati u svojoj neposrednoj okolini, daje primjere i savjete drugima o važnosti tjelesnog i mentalnoga zdravlja (ne provodi slobodno vrijeme isključivo za računalom, redovito održava higijenu, boravi na svježem zraku i sl.).	Prepoznaće i nastoji očuvati važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Prepoznaće važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Ponekad prepoznaće važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće važnost okružja za očuvanje tjelesnoga, ali i mentalnoga zdravlja (obitelj, prijatelji)</i> “ po zadanim elementima.
Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u zavičaju i širem prostoru.	Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u zavičaju i širem prostoru, ne gazi tratinu, ne bere biljke radi zabave, hrani ptice zimi i slično.	Odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u zavičaju i širem prostoru prema naučenim i usvojenim obrascima (kućica za ptice, proljetnice-ne bere).	Relativno se odgovorno ponaša prema biljkama i životinjama u zavičaju i širem prostoru, ali se zna povoditi za skupinom u negativnim oblicima ponašanja.	Teže shvaća pojам odgovornosti i odgovornog ponašanja te je potrebno primjerima i konkretnim uputama (na primjer na putu od škole do kuće, boravak u Školi u prirodi) nabrojiti koja su ponašanja nepoželjna.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovorno se ponaša prema biljkama i životinjama u zavičaju i širem prostoru</i> “ po zadanim elementima.
Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju.	Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju i zaključuje o istome.	Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju uz manju dopunu od strane učitelja.	Ukoliko se navede i potakne primjerom, Procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju.	Prepoznaće utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju isključivo prema primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>procjenjuje utjecaj čovjeka na biljke i životinje u zavičaju</i> “ po zadanim elementima.

Opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka.	Opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka i predviđa posljedice.	Opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka.	Prema dostupnim primjerima i uz navođenje opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka.	Prepozna u primjerima djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka, ali ne opisuje ih samostalno.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje djelovanje onečišćenja na zdravlje čovjeka</i> “ po zadanim elementima.
Opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš i daje primjere (previše sjedenja za računalom šteti kralježnici i vidu i slično).	Opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Prepozna utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Isključivo prema opisima i točno navedenim primjerima prepozna utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš</i> “ po zadanim elementima.

ISHOD: PID OŠ B.3.2. Učenik zaključuje o promjenama i odnosima u prirodi te međusobnoj ovisnosti živih bića i prostora na primjerima iz svog okoliša.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Prepozna važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite primjere.	Prepozna, razlikuje i opisuje važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite primjere koje dovodi uvezu.	Prepozna i razlikuje važnost biljaka i životinja za život ljudi i uz pomoć daje vlastite primjere.	Prepozna važnost biljaka i životinja za život ljudi i uz pomoć daje vlastite primjere.	Prepozna važnost biljaka i životinja za život ljudi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepozna važnost biljaka i životinja za život ljudi i daje vlastite primjere</i> “ po zadanim elementima.
Objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka i daje primjere.	Objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Prepozna međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Prema zadanim primjerima prepozna međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka</i> “ po zadanim elementima.
Objašnjava povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Nabraja, opisuje i objašnjava povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Nabraja i opisuje povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Nabraja povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u biljnome i životinjskome svjetu u zavičaju.	Isključivo uz navođenje i postavljanje jednoznačnih pitanja nabraja povezanost staništa i uvjeta u okolišu s promjenama u	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava međuovisnost biljnoga i životinjskoga svijeta i čovjeka</i> “ po zadanim elementima.

				biljnome i životinjskome svijetu u zavičaju.	
Zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i izvodi zaključke.	Prema kraćem navođenju od strane učitelja zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Prepoznae uzroke i posljedice u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Metodom pokušaja i pogrešaka djelomično prepoznae uzroke i posljedice u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „zaključuje o uzrocima i posljedicama u procesima u prirodi npr. truljenja, sušenja, gorenja, otapanja, miješanja i sl.“ po zadanim elementima.

ISHOD: PID OŠ B.3.3. Učenik se nalazi u promjenama i odnosima tijekom vremenskih ciklusa te analizira povezanost vremenskih ciklusa s događajima i važnim osobama u zavičaju.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu.	Samostalno i točno opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu.	U većoj mjeri uspješno opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu.	Slijedeći primjer ili izlaganje suučenika opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu.	Postavljanjem jednoznačnih pitanja opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu uz pomoć.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje svoje prvo desetljeće i na vremenskoj crti ili lenti vremena prikazuje značajne događaje u svome životu“ po zadanim elementima.
Uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti.	Uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti.	Čineći manje greške uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti.	Djelomično uspoređuje prošlost i sadašnjost, uz pomoć predviđa promjene i odnose u budućnosti	Djelomično i uz pomoć uspoređuje prošlost i sadašnjost, ali ne predviđa promjene i odnose u budućnosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uspoređuje prošlost i sadašnjost i predviđa promjene i odnose u budućnosti“ po zadanim elementima.
Raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka.	Raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka. Samostalno izvodi	Uz poticaj raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka.	Sudjeluje u raspravi slušanjem o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka,	Sluša raspravu o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka, ali	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „raspravlja o utjecaju događaja, osoba i promjena na sadašnji i budući život čovjeka“ po zadanim elementima.

	zaključke o utjecaju pojedinaca na život čovjeka u sadašnjosti i budućnosti.		ali ne iznosi svoja stajališta ili zaključke.	ne sudjeluje niti raspravlja o istome.	<i>budući život čovjeka</i> “ po zadanim elementima.
Prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl., uz korištenje digitalnih interaktivnih usluga (geografske karte, vremenska prognoza...), IKT-a, ovisno o uvjetima.	Prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl., uz korištenje digitalnih interaktivnih usluga (geografske karte, vremenska prognoza...), IKT-a, ovisno o uvjetima.	Prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa uz manji poticaj u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl.	Uz predložak prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl. Teže ih samostalno predviđa u budućnosti.	Prepoznaje na gotovom prikazu (lenti ili vremenskoj crtici, crtežu i slično) događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti, ali ih slabo predviđa u budućnosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prikazuje događaje, osobe i promjene u zavičaju tijekom prošlosti i sadašnjosti te ih predviđa u budućnosti služeći se kalendarom, vremenskom crtom, crtežom i sl., uz korištenje digitalnih interaktivnih usluga ikt-a, ovisno o uvjetima</i> “ po zadanim elementima.

ISHOD: PID OŠ B.3.4. Učenik se snalazi u prostoru, tumači plan mjesta i kartu zavičaja, izrađuje plan neposrednoga okružja i zaključuje o povezanosti prostornih obilježja zavičaja i načina života ljudi.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Snalazi se u zavičajnome prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta.	Snalazi se s lakoćom u zavičajnom prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta.	Snalazi se u zavičajnom prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta.	Većinom se snalazi u zavičajnom prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta uz poticaj i kraće navođenje.	Djelomično se snalazi u zavičajnom prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta nakon opetovanog ponavljanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>snalazi se u zavičajnom prostoru prema glavnim i sporednim stranama svijeta</i> “ po zadanim elementima.

Čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).	Čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).	Čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi) uz poneke greške.	Djelomično čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).	Metodom pokušaja i pogrešaka djelomično čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „čita i tumači plan mjesta prema tumaču znakova (legendi)“ po zadanim elementima.
Kreće se od točke A do točke B koristeći se planom.	Samostalno se i bez greške snalazi na planu i kreće od točke A do točke B koristeći se planom.	Kreće se od točke A do točke B koristeći se planom povremeno tražeći pomoć.	Kreće se od točke A do točke B koristeći se planom uz jasno određene upute.	Povremeno i dosta slabo se kreće od točke A do točke B koristeći se planom. Upute trebaju biti jasne i jednoznačne.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „kreće se od točke a do točke b koristeći se planom“ po zadanim elementima.
Izrađuje/prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima.	Izrađuje i prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima (tlocrtom, digitalnim snimkom, crtežom i slično).	Prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima (tlocrt i crtež).	Prikazuje plan neposrednoga okružja na jednostavan način (na primjer tlocrtom).	Prepozna, ali samostalno ne prikazuje plan neposrednoga okružja ni na jednostavan način.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izrađuje/prikazuje plan neposrednoga okružja različitim načinima“ po zadanim elementima.
Prepozna utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Prepozna, razlikuje i objašnjava utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Prepozna i razlikuje utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Prepozna utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Uz pomoć i pitanja koja navode na odgovor prepozna utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepozna utjecaj promjene stajališta i vremenskih uvjeta na obzor“ po zadanim elementima.
Čita geografsku kartu.	Čita i snalazi se na geografskoj karti.	Čita geografsku kartu.	Uz poticaj čita geografsku kartu.	Slabo ili gotovo nikako čita geografsku kartu. Tek uz brojna ponavljanja označava i pokazuje ključne pojmove na karti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „čita geografsku kartu“ po zadanim elementima.
Prepozna prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi.	Prepozna, nabraja i pokazuje prostorna (reljefna) obilježja	Prepozna i nabraja prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života	Prepozna prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja uvjetuju način života ljudi.	Tek uz višebrojna ponavljanja prepozna prostorna (reljefna) obilježja zavičaja koja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepozna prostorna (reljefna) obilježja

	<p>zavičaja koja uvjetuju način života ljudi.</p>	<p>ljudi, pokazuje ih uz manje greške.</p>		<p>uvjetuju način života ljudi, ali ih i pokazuje ponavljajući za modelom.</p>	<p><i>zavičaja koja uvjetuju način života ljudi</i>“ po zadanim elementima.</p>
--	---	--	--	--	---

C: POJEDINAC I DRUŠTVO

ISHOD: PID OŠ C.3.1. Učenik raspravlja o ulozi, utjecaju i važnosti zavičajnoga okružja u razvoju identiteta te utjecaju pojedinca na očuvanje baštine.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima.	Raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima.	Uz poticaj od strane učitelja ili suučenika raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima tako što stavove iznosi nakon ostalih suučenika, kada prikupi dovoljno ideja.	Sudjeluje u raspravi o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima tako što stavove iznosi nakon ostalih suučenika, kada prikupi dovoljno ideja.	Djelomično i sasvim slabo sudjeluje u raspravi o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „raspravlja o svojoj ulozi i povezanosti sa zavičajem prema događajima, interesima i vrijednostima“ po zadanim elementima.
Raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života.	Raspravlja i zaključuje kako izgled zavičaja utječe na način života.	Raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života.	Uz poticaj djelomično raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života. U raspravama se slabije snalazi.	Isključivo uz poticaj ili prema primjerima ostalih suučenika navodi kako izgled zavičaja utječe na način života.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „raspravlja kako izgled zavičaja utječe na način života“ po zadanim elementima.
Objašnjava prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se različitim izvorima.	Opisuje i objašnjava prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se različitim izvorima znanja.	Opisuje prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se dostupnim izvorima (većinom udžbenici, digitalna tehnologija uz navođenje).	Prepoznaće prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se udžbenikom ili navedenim primjerima.	Djelomično prepoznaće prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja prema navedenim primjerima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava prirodnu i društvenu raznolikost, posebnost i prepoznatljivost zavičaja koristeći se različitim izvorima“ po zadanim elementima.
Uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom, komentira sličnosti i različitosti.	Uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom, komentira sličnosti i različitosti.	Uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom.	Navodi, ali ne uspoređuje samostalno, promjene u društvu u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom.	Prepoznaće promjene u navedenim primjerima o društvu u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uspoređuje društvo u zavičaju u prošlosti sa sadašnjim društvom, komentira sličnosti i različitosti.“

					<i>različitosti</i> po zadanim elementima.
Navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed.	Navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed samostalno i točno.	Navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed uz poticaj učitelja.	Prepoznaže značajne osobe i događaje iz zavičaja, prema predlošku povezuje njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed.	Povezuje na primjerima značajne osobe i događaje iz zavičaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „navodi značajne osobe i događaje iz zavičaja i objašnjava njihov doprinos zavičaju i stavlja ih u povjesni slijed“ po zadanim elementima.
Objašnjava i procjenjuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Objašnjava i procjenjuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Opisuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Prepoznaže povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Djelomično i uz dodatnu pomoć povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava i procjenjuje povezanost baštine s identitetom zavičaja te ulogu baštine na zavičaj“ po zadanim elementima.
Imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja.	Točno i pravilno imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja uz poneke manje greške.	Imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja uz poneke manje greške.	Opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja.	Opisuje jednu od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „imenuje i opisuje neku od zaštićenih biljnih i/ili životinjskih zavičajnih vrsta te predlaže načine njezina očuvanja“ po zadanim elementima.
Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povjesne baštine zavičaja.	Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povjesne baštine zavičaja te pojašnjava zašto je važno očuvati iste.	Navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povjesne baštine zavičaja.	Nabraja načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povjesne baštine zavičaja.	Djelomično nabraja načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povjesne baštine zavičaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „navodi primjere i načine zaštite i očuvanja prirodne, kulturne i povjesne baštine zavičaja“ po zadanim elementima.

ISHOD: PID OŠ C.3.2. Učenik raspravlja o utjecaju pravila, prava i dužnosti na pojedinca i zajednicu.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje.	Raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje i iznosi svoje stavove o snošenju posljedica kršenja prava ili neizvršavanja dužnosti.	Raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje.	Povremeno uz poticaj raspravlja o pravilima i dužnostima.	Sluša raspravu o pravilima i dužnostima, ali se ne unosi u raspravu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „raspravlja o pravilima i dužnostima te posljedicama za njihovo nepoštivanje“ po zadanim elementima.
Opisuje i raspravlja o pravilima u digitalnome okružju.	Opisuje i raspravlja o pravilima u digitalnome okružju.	Opisuje o pravilima u digitalnome okružju.	Prepoznaće pravila u digitalnome okružju ako su jasno istaknuta ili navedena.	Uz stalni poticaj prepoznaće pravila u digitalnome okružju ako su jasno istaknuta ili navedena.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje i raspravlja o pravilima u digitalnome okružju“ po zadanim elementima.
Ispunjava dužnosti u razredu i školi.	U potpunosti ispunjava dužnosti u razredu i školi te sustavno brine o kvaliteti istoga, kako svojih, tako potiče i vršnjake na isto.	Ispunjava dužnosti u razredu i školi.	Povremeno odstupa od ispunjavanja dužnosti u razredu i školi, ali na poticaj pozitivno reagira.	Rijetko ispunjava dužnosti u razredu i školi te je potreban stalni poticaj i motivacija na ispunjavanje obveza i dužnosti. Isto često zanemaruje i kod kuće, što ukazuje na nesustavnost u razvijanju radnih navika, ali i dužnosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ispunjava dužnosti u razredu i školi“ po zadanim elementima.
Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih te zaključuje o svome djelovanju i djelovanju svojih vršnjaka te	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.	Istražuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti, ali teže prihvata posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.	Teže shvaća važnost odnosa i ravnoteže između prava i dužnosti, i teško prihvata posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „istažuje odnose i ravnotežu između prava i dužnosti te uzroke i posljedice svojih postupaka u poštivanju prava drugih“ po zadanim elementima.

	predlaže načine kako poboljšati nepravilnosti.			
✓ Sudjeluje u različitim humanitarnim i ekološkim aktivnostima. ✓ Raspravlja o ljudskim pravima i pravima djece. ✓ Uvažava različitosti i razvija osjećaj tolerancije. ✓ Predlaže načine mirnoga rješavanja problema.	Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“, dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.			

ISHOD: PID OŠ C.3.3 Učenik povezuje prirodno i društveno okružje s gospodarstvom zavičaja.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Opisuje i objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Razlikuje i objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Prepoznaće i nabraja važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Prepoznaće važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava važnost različitih zanimanja i djelatnosti u zavičaju“ po zadanim elementima.
Opisuje važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba.	Shvaća, opisuje i zaključuje o važnosti rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba. Isto povezuje s napretkom u školi i učenju radi znanja, a ne radi ocjene.	Shvaća i opisuje važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba.	Shvaća važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba.	Djelomično shvaća važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje važnost rada i povezanost sa zaradom i zadovoljavanjem osnovnih životnih potreba“ po zadanim elementima.
Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima.	Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima.	Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima uz manje greške ili navođenja i potpitana.	Navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja, ali ih slabije povezuje s gospodarskim mogućnostima.	Uz pomoć navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „navodi prednosti i nedostatke zavičajnoga okružja i povezuje ih s gospodarskim mogućnostima“ po zadanim elementima.
Opisuje i predlaže načine gospodarskoga razvoja mjesta. Opisuje na primjerima poduzetnost i inovativnost. Razvija poduzetnički duh.			Ostvarivanje navedenih ishoda vrednuje se ocjenom „odličan“, dok se djelomično ostvarivanje ili pak neostvarivanje ne vrednuje		

Predlaže načine odgovornoga trošenja novca i načine štednje.
Predlaže načine poboljšanja kvalitete života u školskome okružju.

**brojčanom ocjenom već se prati putem bilješki te
se učenika potiče na njihovo ostvarivanje.**

D: ENERGIJA

ISHOD: PID OŠ D.3.1. Učenik opisuje različite primjere korištenja, prijenosa i pretvorbe energije na temelju vlastitih iskustava.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Prepoznaće načine korištenja energijom u svome okolišu.	Prepoznaće, razlikuje i objašnjava načine korištenja energijom u svome okolišu.	Prepoznaće i razlikuje načine korištenja energijom u svome okolišu.	Prepoznaće načine korištenja energijom u svome okolišu.	Prema primjeru ili nakon suučenika	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepoznaće načine korištenja energijom u svome okolišu</i> “ po zadanim elementima.
Navodi primjere prijenosa električne energije i topline.	Samostalno navodi i objašnjava primjere prijenosa električne energije i topline.	Navodi primjere prijenosa električne energije i topline.	Uz poticaj ili prema primjeru navodi primjere prijenosa električne energije i topline.	Izključivo prema primjeru navodi jedan primjer prijenosa električne energije i topline.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>navodi primjere prijenosa električne energije i topline</i> “ po zadanim elementima.
Opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Prema poznatim primjerima opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Prepoznaće načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Metodom pokušaja i pogrešaka i uz pomoć prepoznaće načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje načine kako se gubitci topline mogu bitno smanjiti</i> “ po zadanim elementima.
Opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru.	Opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru bez pomoći učitelja i s jasnim razumijevanjem.	Opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru uz poneko pitanje ili dopunu.	Navodi prema obrađenome primjeru pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi.	Teško i s nerazumijevanjem navodi prema obrađenome primjeru pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje pretvorbu energije iz jednoga oblika u drugi na primjeru</i> “ po zadanim elementima.
Otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš.	S lakoćom otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš.	Otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš, ali pri tome ipak traži povratnu informaciju o točnosti zaključivanja.	Uočava kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš, ali se na to mora jasno ukazati.	Prepoznaće pri navedenim primjerima kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>otkriva kako pojedini izvori i oblici energije utječu na okoliš</i> “ po zadanim elementima.

Opisuje načine primjene energije u zavičaju.	Točno nabraja, razlikuje i opisuje načine primjene energije u zavičaju.	Opisuje načine primjene energije u zavičaju.	Prepozna je, ali ne opisuje samostalno načine primjene energije u zavičaju.	Nabrala prema predlošku načine primjere energije u zavičaju. Samostalno ih ne prepozna je niti opisuje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>opisuje načine primjene energije u zavičaju</i> “ po zadanim elementima.
Povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Uz poticaj povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Povremeno i prema primjeru ili uz učiteljevu pomoć povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Teže povezuje i nakon nekoliko ponavljanja prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje prirodna obilježja zavičaja s mogućnostima upotrebe obnovljivih izvora energije</i> “ po zadanim elementima.

ISTRAŽIVAČKI PRISTUP

ISHOD: PID OŠ A.B.C.D. 3.1. Učenik uz usmjeravanje objašnjava rezultate vlastitih istraživanja prirode, prirodnih i/ili društvenih pojava i/ili različitih izvora informacija.

RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Promatra i opisuje.	Promatra, nabraja, opisuje i zaključuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra i opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra, ali samostalno teže opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Promatra, ali ne opisuje promatrane pojave/istraživanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>promatra i opisuje</i> “ po zadanim elementima.
Postavlja pitanja.	Postavlja pitanja otvorenog tipa.	Postavlja pitanja poznate forme.	Postavlja jednostavna pitanja zatvorenog tipa.	Rijetko postavlja pitanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pitanja</i> “ po zadanim elementima.
Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Uz poticaj postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Djelomično postavlja jednostavnije pretpostavke o očekivanim rezultatima.	Tek uz pomoć i relativno gotove pretpostavke o rezultatima, neke od pojašnjениh i pojednostavljenih postavlja samostalno.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pretpostavke o očekivanim rezultatima</i> “ po zadanim elementima.
Planira istraživanje (na koji način doći do odgovora).	Samoinicijativno planira istraživanje uočavajući problem koji treba istražiti.	Planira istraživanje, ali traži povratnu informaciju pri tome.	Planira istraživanje u malim, unaprijed dogovorenim spoznajnim koracima.	Samo u radu u paru ili s učiteljem , prema unaprijed dogovorenim jednostavnim smjernicama, planira glavne korake u jednostavnijem istraživanju, u skladu sa sposobnostima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>planira istraživanje</i> “ po zadanim elementima.
Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. ✓ Mjeri i očitava. ✓ Prikazuje i analizira podatke. ✓ Zaključuje.	Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. Grupa se često oslanja na ovog učenika. ✓ Mjeri i očitava. ✓ Prikazuje i analizira podatke. ✓ Zaključuje.	Provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke. ✓ Mjeri i očitava. ✓ Prikazuje i analizira podatke. ✓ Zaključuje.	Sudjeluje u radu skupine, izvršava zadani zadatak uz češće traženje pomoći, te se često oslanja na ostale članove skupine te samostalno ne	Na istraživanju radi isključivo kao dio skupine pri čemu se oslanja na ostale članove.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>provodi jednostavna istraživanja i prikuplja podatke</i> “ po zadanim elementima.

<ul style="list-style-type: none">✓ Provjerava i uočava pogreške.✓ Uočava novi problem.✓ Slijedi etape istraživačkoga pristupa.	<ul style="list-style-type: none">✓ Provjerava i uočava pogreške.✓ Uočava novi problem.Slijedi etape istraživačkoga pristupa.	Većinom slijedi etape istraživačkoga pristupa. pridonosi značajnim radom.		
---	---	---	--	--

TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

NASTAVNI PREDMET: TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Predmet Tjelesna i zdravstvena kultura sadrži četiri predmetna područja:

- A) Kineziološka teorijska i motorička znanja (OŠ TZK A; SŠ TZK G A)
- B) Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti (OŠ TZK B; SŠ TZK GB)
- C) Motorička postignuća (OŠ TZK C; SŠ TZK G C)
- D) Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja (OŠ TZK D; SŠ TZK G D)

Sadržaji praćenja i provjeravanja su:

- a) Motorička znanja
- b) Motorička postignuća
- c) Morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti
- d) Aktivnost učenika i odgojni učinci.

U Tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi elementi ocjenjivanja koji se neposredno kriterijski ocjenjuju su:

- a) Motorička znanja
- b) Motorička postignuća
- c) Aktivnost učenika i odgojni učinci.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Tjelesnu i zdravstvenu kulturu.

Kako je u nastavnom predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura rezultat rada uvelike ovisi o fizičkim karakteristikama učenika, u praksi se pokazalo kako učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar te da je sve ispod te razine demotivirajuće za učenika.

Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste uvelike ovisi o osobnosti učenika te u tom predmetnom području učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

Elementi vrednovanja nisu jednako zastupljeni pri određivanju zaključne ocjene. U zaključnoj ocjeni motorička znanja čine ukupno 40%, motorička postignuća 10%, a aktivnost učenika i odgojni učinci 50% ukupne vrijednosti zaključne ocjene.

Pozitivne promjene u prostorima morfoloških značajki, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti također su sastavni dio ukupnog vrednovanja učenika.

Predmetno područje A: Kineziološka teorijska i motorička znanja					
	ISHOD: OŠ TZK A.3.1. Usavršava prirodne načine gibanja.				
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Izvodi prilagođene prirodne načine gibanja temeljnih struktura.	Prepoznaće i pravilno i motorički ispravno izvodi raznovrsne načine gibanja tijela u prostoru.	Uz povremene korekcije od strane učitelja izvodi raznovrsne načine gibanja tijela u prostoru.	Djelomično pravilno izvodi raznovrsne načine gibanja tijela u prostoru.	Izvodi prirodne načine gibanja uz odstupanja od standardne izvedbe motoričkog zadatka.	Izvodi prirodne načine gibanja uz velika odstupanja od standardne izvedbe motoričkog zadatka.
ISHOD: OŠ TZK A.3.2. Igra i razlikuje elementarne igre prema složenosti.					
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Razlikuje vrste elementarnih igara prema složenosti.	Shvaća i primjenjuje pravila igre u potpunosti razlikujući vrste elementarnih igara.	Igru provodi prema uputi razlikujući vrste elementarnih igara.	Teško razlikuje vrste elementarnih igara, igre provodi uz dodatne upute.	Ponekad sudjeluje u elementarnim igrama, odbija držati se zajednički dogovorenih pravila.	Odbija sudjelovati u elementarnim igrama te se držati zajednički dogovorenih pravila.
ISHOD: OŠ TZK A.3.3. Izvodi ritmičke i plesne strukture.					
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Prepoznaće i izvodi ritmičke i plesne strukture.	Skladno, ritmično i samostalno izvodi ritmičke i plesne strukture.	Prepoznaće i izvodi ritmičke i plesne strukture uz	Uz česte korekcije i dodatne upute provodi ritmičke i plesne strukture.	Ponekad izvodi jednostavne ritmičke i plesne strukture koje je zapamlio bez uvježbavanja.	Ne izvodi jednostavne ritmičke i plesne strukture koje je zapamlio bez uvježbavanja.

		manje korekcije.			
		Predmetno područje B: Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti			
		ISHOD: OŠ TZK B.3.1. Sudjeluje u provjeravanju morfoloških obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te procjeni pravilnoga tjelesnog držanja			
		RAZRADA ISHODA: Prepoznaće morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti te važnost pravilnoga tjelesnog držanja.		Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.	
		Predmetno područje C: Motorička postignuća			
		ISHOD: OŠ TZK C.3.1. Prati osobna motorička postignuća.			
		RAZRADA ISHODA: Prati i uspoređuje osobna postignuća u svladanim obrazovnim sadržajima.		Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.	
		Predmetno područje D: Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja			
		ISHOD: OŠ TZK D.3.1. Koristi osnovne kineziološke aktivnosti na otvorenim vježbalištima.			
		RAZRADA ISHODA: Sudjeluje u tjelesnim aktivnostima na otvorenom ovisno o posebnostima zavičaja.		Ostvarivanje ishoda se prati bilješkom i ne podliježe vrednovanju.	
		ISHOD: OŠ TZK D.3.2. Izvodi raznovrsne vježbe u svrhu poboljšanja sustava za kretanje.			
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Usavršava jednostavne vježbe za poboljšanje	Usavršava jednostavne vježbe za poboljšanje	Usavršava jednostavne vježbe za poboljšanje	Izvodi jednostavne vježbe za poboljšanje sustava za kretanje.	Djelomično ispravno izvodi vježbe koje su mu pokazane.	vježbe koje su mu pokazane izvodi neispravno.

sustava za kretanje.	sustava za kretanje.	sustava za kretanje.				
ISHOD: OŠ TZK D.3.3. Surađuje sa suigračima i poštuje pravila igre.						
RAZRADA ISHODA	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN	
Surađuje tijekom igre i prihvata pravila igre.	Prihvata, slijedi i razumije postavljena pravila igre.	Prihvata i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto.	Prihvata samo neka od postavljenih pravila igre.	Pravila igre shvaća i prihvata tek uz stalne intervencije učitelja.	Ne shvaća pravila niti njihovu važnost u igri.	